

KARIJOEN KUNTA
Talousarvio 2026
Taloussuunnitelma 2026-2028

KARIJOKI
turvallista kasvaa

Kunnanhallitus 1.12.2025
Kunnanvaltuusto 8.12.2025

KARIJOEN KUNTA
TALOUSARVIO 2026 JA TALOUSSUUNNITELMA 2026-2028

1	TALOUSARVION JA TALOUSSUUNNITELMAN TAUSTATIEDOT.....	5
1.1	Yleinen taloudellinen tilanne	5
1.2	Kuntien talous	5
1.3	Karijoen kunta	7
1.4	Talousarvion liittyminen kuntastrategiaan	7
1.5	Väestö ja työpaikat	9
1.6	Talousarvion ja taloussuunnitelman laadintaperusteet	11
1.7	Rakenne, sitovuus	14
1.8	Hankintaoikeudet.....	14
2	TALOUSARVIO/TALOUSSUUNNITELMA TAVOITTEET	16
2.1	Kunnanhallitus	16
2.1.1	Vaalit	16
2.1.2	Yleinen hallinto	16
2.1.3	Keskustoimisto	19
2.1.4	Elinkeinoelämän kehittäminen	19
2.1.5	Hyvinvoinnin edistäminen	21
2.1.6	Ympäristöpalvelut	22
2.1.7	Ammatilliset oppilaitokset	22
2.1.8	Kansalaisopisto	23
2.1.9	Musiikkiopisto	23
2.1.10	Asuntojen ja muiden tilojen vuokraus	23
2.1.11	Työllisyyden hoito	24
2.1.12	Maatalouspalvelut	25
2.1.13	Konserniyhtiöt.....	25
2.2	Vapaa-aikalautakunta	27
2.2.1	Kirjastopalvelut	27
2.2.2	Kulttuuripalvelut	28
2.2.3	Liikunta ja nuorisopalvelut.....	29
2.3	Kasvatus- ja opetuslautakunta.....	31
2.3.1	Opetustoimen hallinto	31
2.3.2	Peruskoulut	31
2.3.3	Yhteiset koulut	33

2.3.4	Varhaiskasvatus	33
2.4	Tekninen lautakunta	36
2.4.1	Rakennusvalvonta	36
2.4.2	Tekninen hallinto	37
2.4.3	Yleiset työt	37
2.4.4	Kiinteistöt	38
2.4.5	Tukipalvelut	39
2.4.6	Vesihuolto	39
3	LIITTEET	41
3.1	Vesi- ja viemärlaitoksen tuloslaskelma	41
3.2	Karijoen kunnan tuloslaskelma	42
3.3	Talousarvio investoinneista	44
3.4	Rahoituslaskelma	46
3.5	Henkilöstösuunnitelma	47
3.6	Investointisuunnitelma	48
3.7	Meno / tuloyhdistelmä	49
3.8	Investoinnit ja rahoitus	50
3.9	Lainamäärän kehitys	51

1 TALOUSARVION JA TALOUSSUUNNITELMAN TAUSTATIEDOT

1.1 Yleinen taloudellinen tilanne

Suomen talous on siirtynyt hitaasta toipumisesta varovaisen kasvun vaiheeseen. Valtiovarainministeriön ennusteen mukaan bruttokansantuote kasvaa vuonna 2025 noin yhden prosentin, kiihtyen 1,5 prosenttiin vuonna 2026 ja hieman sen yläpuolelle vuonna 2027. Kasvua tukevat ennen kaikkea yksityiset ja julkiset investoinnit, erityisesti energia- ja puolustussektorilla. Yritysten investointihalukkuus on vahvistunut, ja tuotannon kasvu lisää vähitellen myös työvoiman kysyntää.

Yksityinen kulutus on vuoden 2025 alussa edelleen heikkoa, vaikka kotitalouksilla on runsaasti säästöjä. Korkotason lasku helpottaa velallisten tilannetta, mutta epävarmuus työllisyydestä ja korkea hintataso hillitsevät kulutushaluja. Ennusteiden mukaan kulutus kasvaa tänä vuonna vajaan prosentin, kun säästöjä alkaa vähitellen siirtyä kulutukseen. Vuonna 2026 kulutuksen kasvu nopeutuu työllisyyden parantuessa ja reaalityulojen noustessa. Palkankorotukset ja veronkevennykset vahvistavat ostovoimaa, ja kuluttajien luottamus omaan talouteensa toivottavasti kohenee. Suurin riski kehitykselle on työllisyyden jääminen odotettua heikommaksi.

Julkinen talous toipuu hitaasti. Alijäämät pienenevät vain vähitellen ja velka kasvaa edelleen suhteessa BKT:hen. Sosiaali- ja terveydenhuollon, puolustuksen sekä korkomenojen kasvu pitää menot korkealla tasolla. Maan hallitus on pyrkinyt hillitsemään velkasuhteen kasvua menoleikkauksin ja veromuutoksilla, ja velkasuhteen odotetaan väliaikaisesti vakautuvan vuonna 2027. Samalla EU:n ja kansallisten taloussääntöjen velvoitteet edellyttävät, että velka kääntyy pysyvästi laskuun seuraavien vaalikausien aikana.

Tämä edellyttää kuitenkin menojen priorisointia, julkisen talouden rakenteiden uudistamista ja työvoiman, osaamisen sekä pääoman tehokkaampaa kohdentumista kasvualoille. Talouspolitiikan keskeiseksi tavoitteeksi nouseekin tasapainon löytäminen hyvinvointiyhteiskunnan palvelulupausten ja kestävä julkisen talouden välillä. Yhteinen, pitkäjänteinen linja julkisen taloudenpidon tavoitteista olisi koko maan etu – sen myötä tulevien sukupolvien taloudellinen perusta voisi vahvistua kestävästi.

1.2 Kuntien talous

Vuoden 2026 talousarvion näkymissä kuntatalouden tilanne pysyy kokonaisuutena kireänä. Kuntahallinnon alijäämä on noin 0,5–0,6 % suhteessa BKT:hen, mikä vastaa edellisvuoden tasoa. Kuntien menot kasvavat erityisesti palkkaratkaisujen, hintojen nousun ja laajentuneiden tehtävien seurauksena. Kulutusmenoja lisäävät muun muassa TE-palvelu-uudistus, joka on siirtänyt työ- ja elinkeinopalveluiden järjestämistä kunnille ja lisännyt kuntien rahoitusosuutta työttömyysetuuksista. Tämä tekee kuntataloudesta aiempaa suhdanneherkemmän.

Kunta-alan palkkaratkaisut nostavat työvoimakustannuksia noin 3,2 % vuonna 2026, ja hintojen nousu pitää kulutusmenot korkealla tasolla. Palvelutarpeet ovat edelleen suuria

erityisesti varhaiskasvatuksessa ja sivistyspalveluissa, vaikka syntyvyyden lasku vähentää pitkällä aikavälillä peruspalveluiden kysyntää.

Kuntien investointitaso säilyy korkeana, vaikka erot kuntien välillä kasvavat. Kasvukeskuksissa muuttoliike ja vihreän siirtymän hankkeet ylläpitävät investointitarpeita, kun taas pienemmissä kunnissa investointipaineita hillitään. Suurin osa investoinneista kohdistuu välttämättömään perusinfrastruktuuriin ja energiatehokkuutta edistäviin hankkeisiin.

Edellisvuoden hidas verotulojen kasvu on jättänyt kuntien talouteen jälkivetoa, ja kunnallisveron kehitys on edelleen vaimeaa. Valtionosuudet pienenevät vuonna 2026 hallituksen peruspalveluiden valtionosuusleikkausten vuoksi, eikä niiden kasvu riitä kattamaan siirteiden tehtävien kustannuksia.

Tulojen ja menojen epätasapaino johtaa siihen, että monissa kunnissa joudutaan turvautumaan veronkorotuksiin ja tiukkoihin säästötoimiin. Alijäämien jatkuminen kasvattaa kuntasektorin velkaa, ja velkasuhde nousee ennustejaksolla edelleen.

Ennusteeseen sisältyy riskejä molempiin suuntiin. Sote-kiinteistöjen vuokrasopimusten uudelleenjärjestelyt voivat heikentää kuntien vuokratuloja arviolta 150 milj. eurolla vuodesta 2026 alkaen. Mikäli menetykset toteutuvat oletettua suurempina tai menojen sopeuttaminen epäonnistuu, kuntatalouden alijäämä voi kasvaa. Toisaalta, jos kunnat onnistuvat tehostamaan palveluverkkoaan ja hillitsemään henkilöstömenoja, rahoitusasema voi vahvistua ennustettua nopeammin.

Kokonaisuutena kuntatalous vuonna 2026 on sopeutuksen ja varovaisen vakauttamisen vaiheessa. Kuntien taloudellinen liikkumavara on rajallinen, ja tasapainon säilyttäminen edellyttää kurinalaista taloudenpitoa, investointien priorisointia sekä realistista tulokehityksen arviointia.

Karijoen kunnan taloustilanne vuonna 2025 on ollut jopa haastavampi kuin muutamina aiempina vuosina, vaikkakin tilinpäätösennuste näyttää jälleen lievästi ylijäämäiseltä. Vuoden 2026 budjetin laadinnassa keskeisenä haasteena ovat jatkuvasti kohoavat yleiskustannukset sekä vuokratuottojen väheneminen ja työllisyydenhoitokulujen kasvu. Inflaation vaikutukset näkyvät erityisesti energia-, rakennus- ja ostopalveluiden hinnoissa. Tämä asettaa painetta paitsi toimintojen tehostamiselle, niin myös kunnallisveron tason tarkastelulle. Kunnan pieni väestöpohja tekee kuitenkin verotulojen kasvattamisen vaikeaksi ilman uusien asukkaiden tai yritysten houkuttelemista alueelle.

Vuoden 2026 talousarvion laadinnan tavoitteena oli lievä ylijäämä tai 0-tulos, sekä varovaisuuden periaatteiden noudattaminen epävarmuuden vallitessa, vaikka varsinaisia säästötavoitteita ei laadinnalle asetettukaan. Talousarvion suunnitelmavuosien ennustettavuus on jälleen kerran äärimmäinen haasteellista. Ennakoimista vaikeuttavat erityisesti epävakaa talouden tilanne, valtakunnan poliittisen päätöksenteon ennakoimattomuus, sekä vuoden 2025 alussa voimaan tuleen työvoimahallinnon uudistuksen rahoitus tulevina vuosina. Myös Hyvinvointialueen ratkaisut palvelurakenteessa,

ja sitä myötä kunnalle tulevien sotetilojen vuokratuotoissa, vaikuttavat kunnan talouteen merkittävästi.

Karijoen kunnassa palveluiden järjestämisessä korostuu tarve priorisoida. Koulujen ja varhaiskasvatuksen ylläpitäminen ovat ensisijaisia tavoitteita, mutta samalla on löydettävä keinoja tukea sekä työssä käyvän että ikääntyvän väestön hyvinvointia. On tärkeää varmistaa, että kunnan rahoitus säilyy vakaana ja investointeihin riittää resursseja myös tulevaisuudessa. Tämä edellyttää vastuullista ja pitkäjänteistä taloudenpitoa.

Karijoen tulevaisuus riippuu siitä, miten kunta kykenee houkuttelemaan uusia asukkaita ja yrityksiä sekä löytämään kestäviä tulonlähteitä. Strategiset investoinnit esimerkiksi matkailuun, energiatehokkuuteen ja pienten paikallisten yritysten tukemiseen voivat edistää kunnan elinvoimaa.

1.3 Karijoen kunta

Karijoen kunta sijaitsee Etelä-Pohjanmaan lounaisosassa rajoittuen Isojoen ja Teuvan kuntiin sekä Kauhajoen ja Kristiinankunnan kaupunkien kanssa. Maakunnallisesti kunta kuuluu Etelä-Pohjanmaan aluekehitysviranomaisena toimii Etelä-Pohjanmaan liitto. Isojoki, Karijoki, Kauhajoki ja Teuva muodostavat Suupohjan seutukunnan.

Kunnan kokonaispinta-ala on 186,41 km², josta maata on 185,88 km² (99,7 %) ja vettä 0,53 km² (0,3 %).

Kunnassa on kaksi taajamaa: Kirkonkylä ja Myrkkö.

Karijoen kunta tekee laaja-alaista yhteistyötä naapurikuntien ja osakkuusyhteisöjensä kanssa. Kunnan koulutoimen hallinto ostetaan Kristiinankungulta, jossa myös yläaste sijaitsee. Rakennustarkastajan palvelut ostetaan Teuvan kunnalta (1 pv/vko) ja maatalouspalvelut sekä ympäristöpalvelut tuottaa isäntäkuntana Kauhajoki. Elinkeinopalveluissa kunnalla on yhteistyösopimus Isojoen kunnan kanssa ja Karijoen kunta toimii palvelun vastuukuntana. Kunta kuuluu Suupohjan työllisyysalueeseen ja työllisyyden hoidon palvelut on tuottanut vuoden 2025 alusta lukien Suupohjan koulutus ja työllisyyskuntayhtymä VUOKSI. Jäteveden käsittelystä on sopimus Kristiinankungin kanssa.

1.4 Talousarvion liittyminen kuntastrategiaan

Karijoen kunnanvaltuusto hyväksyi 2.10.2023 kunnan strategian vuoteen 2027. Talousarvio 2025 on laadittu voimassa olevan strategian mukaisesti.

Kunnan missio eli toiminta-ajatus

Karijoen kunta tarjoaa kuntalaisille heidän päivittäin tarvitsemansa palvelut, sekä kehittää aktiivisesti alueen elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä.

Kunnan visio eli tulevaisuuden tavoitetilä

Karijoki on vuonna 2027 vireä ja elinvoimainen perhekoon kunta.

Kunnan arvot

Yhteistyökyky; Haluamme tehdä hyvää, monisuuntaista yhteistyötä. Meillä on kyky ja halu toimia alueemme yhdistävänä tekijänä.

Realistisuus; Olemme kuntana pieni, tiedämme sen. Tunnetta rajamme ja mahdollisuutemme ja teemme kaikkemme hyödyntääksemme resurssimme täysimittaisesti.

Sinnikkyys; Kokeilemme ja yritämme. Virheistä emme lannistu, vaan otamme opiksi.

Yhteisöllisyys; Karijoki on yksilöitä, yrityksiä, yhdistyksiä ja yhteistyökumppaneita. Yhdessä tuotamme hyvää, turvallista karijokista elämää.

Strategian painopisteitä ja kriittisiä menestystekijöitä ovat

1. Hyvinvoinnin lisääminen
 - 1.1. Terveysterojen kaventuminen
 - 1.2. Työllisyyden edistäminen
 - 1.3. Toimiva kouluverkosto
 - 1.4. Vireät kuntalaiset
2. Elinvoiman edistäminen
 - 2.1. Kunnossa oleva elinympäristö
 - 2.2. Kasvava yritysmäärä
 - 2.3. Yrittäjähenkisyys
 - 2.4. Omistajapolitiikka
3. Vastuullisuus
 - 3.1. Tasapainoinen talous
 - 3.2. Tehokas varojen käyttö
 - 3.3. Ammattitaitoinen henkilöstö
 - 3.4. Kansallisten vastuullisuustavoitteiden edistäminen
 - 3.5. Hyvä seudullinen/kuntien välinen yhteistyö
4. Osallisuus
 - 4.1. Vuorovaikutus ja oikea-aikainen viestintä
 - 4.2. Vaikuttajatoimielinten toiminta
 - 4.3. Aktiivinen järjestötoiminta

Kuntastrategian asettamat suuntaviivat on huomioitu talousarviossa talouden realiteetit mielessä pitäen.

Talouden strategiset linjaukset

Kunnan talouden strategisia tavoitteita vuodelle 2026 ovat:

- tuloveroprosentti 9,8 prosenttia
- talouden tasapainottamista jatketaan, uusi talouden tasapainottamissuunnitelma laaditaan vuonna 2026
- talousarviossa pyritään nollatulokseen tai lievään ylijäämään
- investoinneissa keskitytään kustannusten nousun ennaltaehkäisyyn ja olemassa olevan infran ylläpitoon. Investoinnit toteutetaan investointisuunnitelman mukaisesti
- kaikessa toiminnassa pyritään väestönmuutos huomioiden älykkääseen sopeutumiseen.

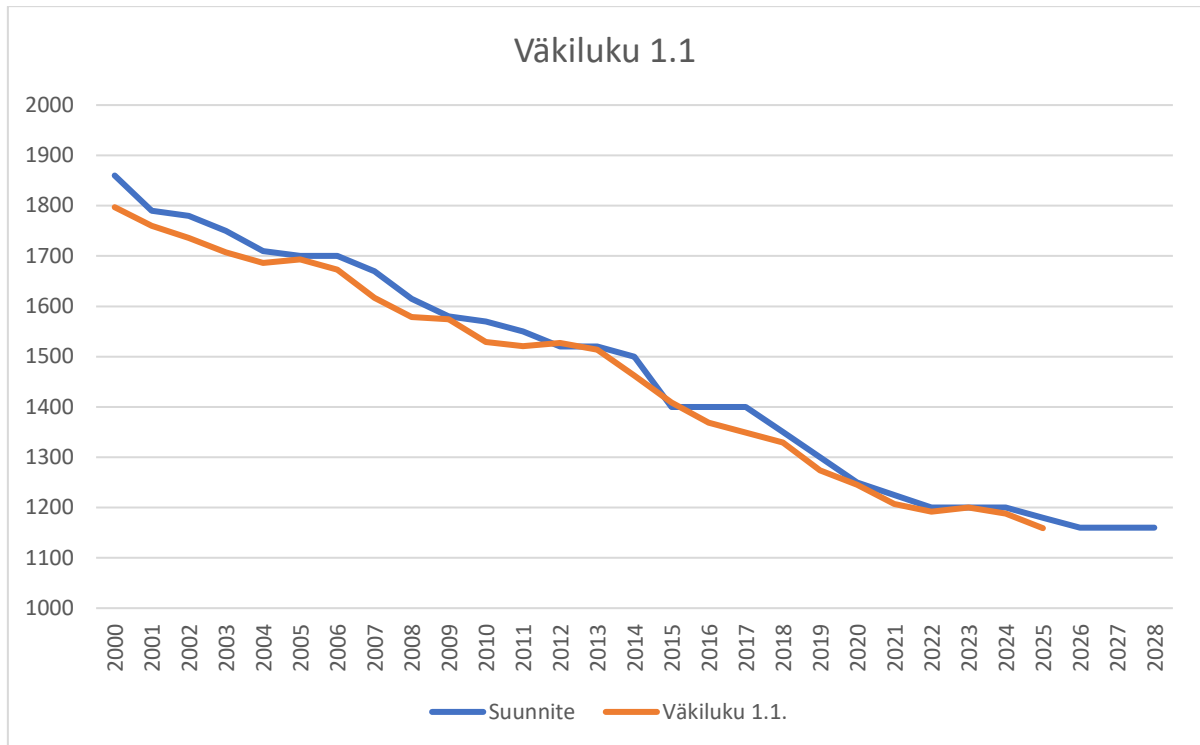
1.5 Väestö ja työpaikat

Kunnan kokonaisväkiluku oli vuoden 2025 alussa yhteensä 1159 henkilöä. Tässä on laskua edellisestä vuodesta 29 henkilöä eli -2,4 %. Ruotsinkielisten osuus kuntalaisista oli 1,9 % ja vieraskielisten osuus 2,6 %.

Karijoen väestökehitys ja suunnitteet 1.1.

Vuosi	Suunnite	Väkiluku 1.1.	Muutos hlö	Muutos %
2000	1860	1797	-43	-2,3
2001	1790	1760	-37	-2,1
2002	1780	1736	-24	-1,4
2003	1750	1707	-29	-1,7
2004	1710	1686	-21	-1,2
2005	1700	1693	7	0,4
2006	1700	1673	-20	-1,2
2007	1670	1617	-56	-3,3
2008	1615	1579	-38	-2,35
2009	1580	1574	-3	-0,3
2010	1570	1529	-45	-2,8
2011	1550	1521	-8	-0,5
2012	1520	1527	6	0,4
2013	1520	1514	-13	-0,9
2014	1500	1462	-52	-3,4
2015	1400	1409	-53	-3,6
2016	1400	1369	-40	-2,8
2017	1400	1349	-20	-1,5
2018	1350	1329	-20	-1,5
2019	1300	1274	-55	-4,1
2020	1250	1245	-29	-2,3
2021	1225	1207	-38	-3,1
2022	1200	1192	-15	-1,2
2023	1200	1200	8	0,7
2024	1200	1188	-12	-1,0
2025	1180	1159	-29	-2,4
2026	1150			
2027	1150			
2028	1150			

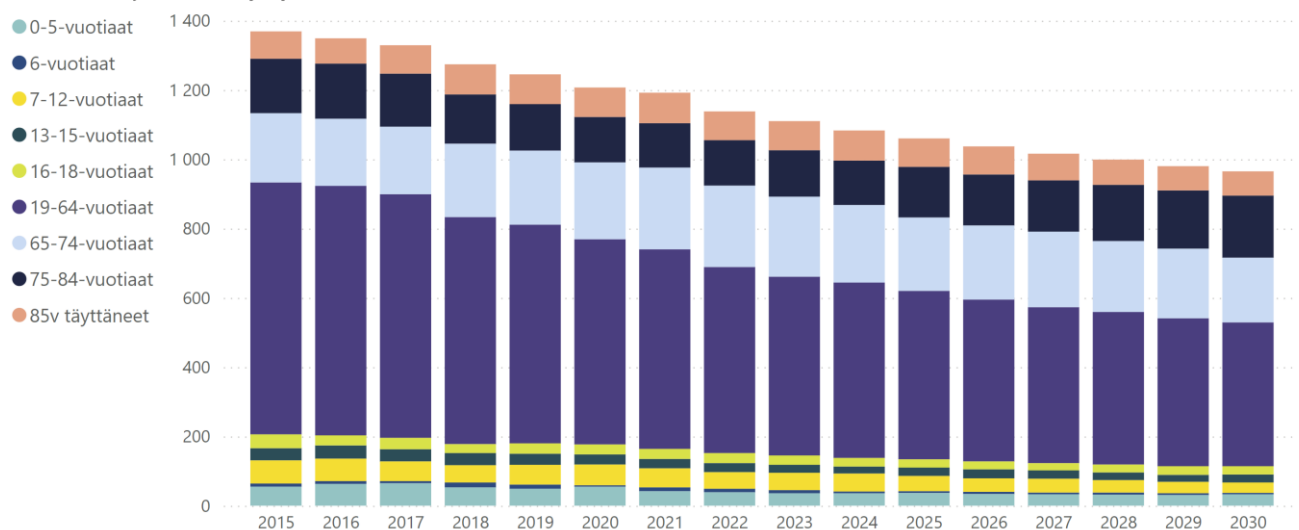
Karijoen väestökehitys ja suunnitteet vuosina 2000-2028.

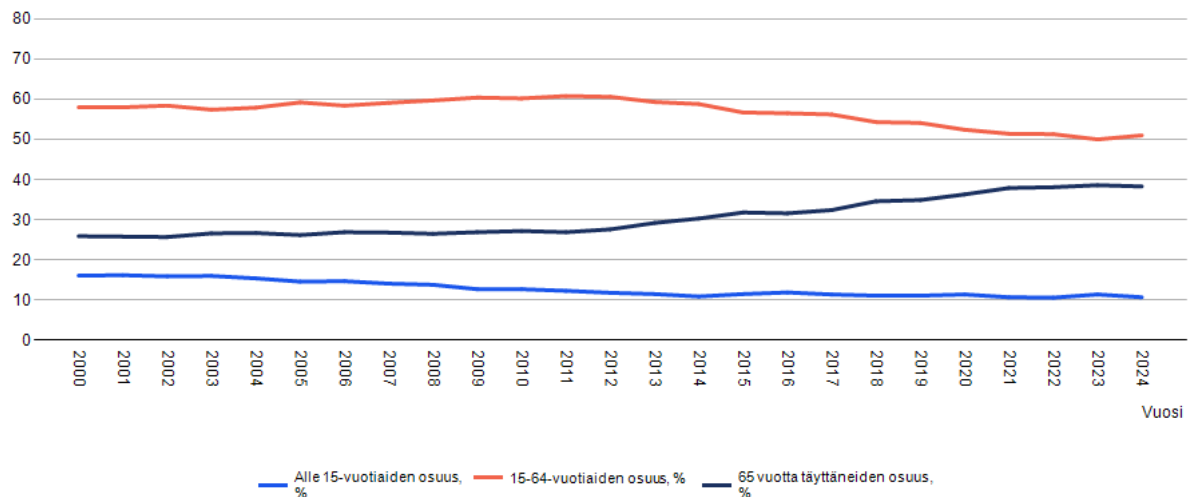
Kunnan asukasluku on 2000-luvulla laskenut 1860 asukkaasta 1159 asukkaaseen. Laskua 701 asukasta eli 37,7 prosenttia.

Merkittävin väestörakenteen muutos Karijoella, Suomessa ja koko Euroopassa on väestön ikääntyminen. Yli 64-vuotiaiden osuus väestöstä kasvaa voimakkaasti samaan aikaan kun työikäinen väestö vähenee. Myös lasten ja nuorten osuudet pienenevät eikä syntyvydessä ole odotettavissa merkittävää muutosta myöskään tulevaisuudessa.

Väestö ikäryhmittäin ajanjaksolla 2015-2030

Karijoen asukasmäärän oletetaan eri ennusteissa laskevan jyrkästi ja olevan vuonna 2030 jo alle 1000 asukasta. Suurin lasku on työikäisessä väestössä. Ylläolevassa kuvassa vuodet 2023-2030 ovat ennustetta. Kuva: Tutkihallintoa.fi

Karijoen asukkaista oli alle 15 -vuotiaita 10,7 % (ed. 11,4), 15-64 -vuotiaita 51,0 % (50,0) ja yli 64 -vuotiaita 38,3 % (38,6). Väestöllinen huoltosuhte edellisen vuoden lopussa oli 96,1, kun se vuonna 2023 oli 100,0. Lasten osuus väestöstä on ollut jo pitkään laskussa. Kuva: Tilastokeskus

Syyskuun 2025 työllisyyskatsauksen mukaan työvoiman määrä Karijoella oli 492 henkilöä (ed. 499). Elokuun 2025 työttömyysaste oli 9,6 %, kun se vuotta aikaisemmin oli 7,8 %.

1.6 Talousarvion ja taloussuunnitelman laadintaperusteet

Kunnanhallitus hyväksyi kokouksessaan 1.9.2025 §:ssä 115 laadintaohjeet vuoden 2026 talousarviolle ja vuosien 2026-2028 taloussuunnitelmalle. Nämä laadintaohjeet ovat ohjanneet hallintokuntien suunnittelutyötä.

Karijoen kunnan talousarvio laaditaan lautakunnissa tileittäin ja kustannuspaikoittain. Käyttötaloussosassa on määritelty seuraavat kustannuspaikoista koostuvat osastot vastuuviranhaltijoinen:

Kunnanhallitus (kunnanjohtaja)

- *Vaalit*
- *Yleinen hallinto*
- *Keskustoimisto*
- *Elinkeinoelämän kehittäminen*
- *Hyvinvoinnin edistäminen*
- *Ammatilliset oppilaitokset*
- *Kansalaisopisto*
- *Musiikkiopisto*
- *Asuntojen ja muiden tilojen vuokraus*
- *Työllisyystyöt*
- *Asiointiliikenne*
- *Maatalouspalvelut*
- *Konserniyhtiöt*

Vapaa-aikalautakunta (hallintojohtaja)

- Kirjastopalvelut
- Kulttuuripalvelut
- Liikunta- ja nuorisopalvelut

Kasvatus- ja opetuslautakunta (sivistysjohtaja)

- Opetustoimen hallinto
- Peruskoulut
- Yhteiset koulut
- Varhaiskasvatus

Rakennuslautakunta (tekninen johtaja, valvonnan osalta rakennusvalvoja)

- Rakennusvalvonta
- Pelastustoimi
- Tekninen hallinto
- Yleiset työt
- Kiinteistöt
- Tukipalvelut
- Vesihuolto

Talousarvion sitovia eriä ovat valtuuston hyväksymät toiminnan ja talouden tavoitteet ja niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot. Lähtökohtaisesti kaikki valtuuston talousarviossa asettamat tavoitteet ovat sitovia siten, että ne on tarkoitettu toteutettavaksi. Toimielimellä on valtuutus käyttää sille talousarviossa osoitettu määräraha määrättyyn käyttötarkoitukseen tai määrätyn tavoitteen toteuttamiseen. Toimielin ei saa ylittää sille talousarviossa osoitettua määrärahaa. Toisaalta toimielin ei ole velvollinen käyttämään määrärahaa kokonaisuudessaan, jos toiminnalle asetetut tavoitteet muutoin saavutetaan tai määrärahan käyttötarkoitus muutoin toteutuu. (Hallintosääntö 55 §)

Keskustoimiston toimesta on valmisteltu seuraavat periaatteet ja ohjeet vuoden 2026 talousarvion ja vuosien 2026-2028 taloussuunnitelman laatimiseksi:

TALOUSARVION LAADINNAN LÄHTÖKOHDAT

Kuntastrategia

Kuntastrategia on päivitetty syksyllä 2023. Talousarvion laadinnassa päivitetyn strategian tavoitteet on huomioitava toimialoittain.

Valtionosuudet

Valtiovarainministeriön kesäkuun 2025 päivittämän ennakkollisen valtionosuuslaskelman mukaan Karijoen kunta saisi vuonna 2026 valtionosuuksia noin 1.113.000 euroa, jossa laskua kuluvaan vuoteen noin 27.000 euroa (1.140.000 euroa vuonna 2025, 958.000 euroa vuonna 2024 ja 1.180.000 euroa vuonna 2023). Valtionosuusennusteet päivittyvät vielä vuoden 2025 aikana ja talousarvion lopullisessa versiossa käytetään viimeisimmän julkaisun mukaista ennustetta.

Verotulot

Kuntaliiton viimeisimmän, elokuussa 2025 julkaiseman veroennustekehikon mukaan Karijoen kunnan verotulot vuonna 2026 ovat nykyisellä veroasteella 2,719 miljoonaa euroa, jossa kasvua kuluvan vuoden ennustettuun verotuloon on noin 9,6 % (239.000 euroa). Ennusteessa kunnallisvero ja kiinteistövero prosentit vuoden 2025 tason mukaiset.

Henkilöstökulut

Budjetoinnissa palkkausmäärärahoja korotetaan 3,5 prosentilla kesäkuun 2025 palkkaustasosta. Kunta-alan sopimukset päättyvät 30.4.2025 eikä tulevista palkankorotuksista ole vielä tietoa kesäkuun alussa käytettävää paikallista järjestelyerää lukuun ottamatta.

Toimialojen edellytetään tarkastelevan vapautuvien toimien/virkojen täyttämistä erittäin kriittisesti sekä noudattamaan kaikilta osin tiukkaa henkilöstösuunnittelua.

Sosiaalivakuutusmaksut

Henkilöstökulujen sivukulut lasketaan keskitetysti. Toimialat voivat arvioida vuoden 2026 sivukuluja Kuntaliiton ja Kevan tämänhetkisillä ennusteilla seuraavasti:

- laskennallinen palkkaperusteinen eläkevakuutusmaksu (KuEL) 17,40 % (työnantajan osuus, joka sisältää työkyvyttömyyseläkemaksun),*
- laskennallinen opettajien eläkemaksu (VaEL) 17,10 % (työnantajan osuus, joka sisältää työkyvyttömyyseläkemaksun),*
- kansaneläke- ja sairausvakuutusmaksu 1,84 %,*
- työttömyysvakuutusmaksu 0,80 % ja*
- muut sotu-maksut 0,7 %.*

Tulot ja Menot

Toimialojen on kiinnitettävä huomiota toimielimien päättämien maksujen perintään. Toimintamenoja tulee tarkastella kriittisesti ja hankinnoissa tulee pyrkiä yhteishankintoihin muiden osastojen ja naapurikuntien kanssa.

Sopeuttaminen

Vuoden 2026 talousarviossa pyritään nollatulokseen tai lievään ylijäämään.

Aikataulu

- Toimialat palauttavat talousarvion/taloussuunnitelman viranhaltijaesitykset tekstiosineen hallintojohtajalle maanantaihin 13.10.2025 mennessä, jonka jälkeen laaditaan koko kunnan talousarvioyhdistelmä talousarvioehdotuksen tasapainotusta varten.*
- Talousarvioehdotuksen tasapainotus tehdään ensin, jonka jälkeen lautakuntakäsittelyt marraskuun 2025 alkupuolella. Lautakunnissa käsitellyt talousarvio/taloussuunnitelmaesitykset palautetaan hallintojohtajalle maanantaihin 10.11.2025 mennessä.*
- Ehdotus koskien vuoden 2026 talousarviota ja vuosien 2026 – 2028 taloussuunnitelmaa valmistellaan ja käsitellään kunnanhallituksessa 24.11.2025*
- Valtuusto käsittelee talousarvion 8.12.2025*

Karijoen kunnanvaltuusto on hyväksynyt (27.8.2020 § 4) kunnan talouden tasapainottamisohjelman vuosille 2020-2025, jonka toimenpiteitä on huomioitu talousarviossa 2025. Uuden talouden tasapainottamissuunnitelman laadinta aloitettiin vuonna 2025 ja se tuodaan valtuuston käsittelyyn keväällä 2026.

Talousarviossa on varauduttu 600.000 euron investointilainaan vuodelle 2026.

1.7 Rakenne, sitovuus

Kuntalain 110 §:ssä on talousarvioperiaatteita koskevat säännökset. Valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi. Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että kuntastrategia toteutuu ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Talousarviossa ja suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Käyttötalouden tuloarvioiden ja määrärahojen sitovuus kunnanvaltuustoon nähden on tulosalueen toimintatulot yhteensä ja toimintamenot yhteensä (bruttona). Henkilöstökuluista säästyviä määrärahoja ei saa käyttää muuhun toimintaan.

Investointiosassa menot hankkeittain niin kuin ne on esitetty taloussuunnitelmassa.

*-merkityt tulosalueen tavoitteet, tuloslaskelman ja rahoituslaskelman erät sitovat kunnanvaltuustoon nähden poikkeuksena vesihuoltolaitos, jonka sitovat erät on merkitty sen käyttötalousosaan.

1.8 Hankintaoikeudet

Hallintosääntö 8 luku, 52 §:n 3 ja 4 momentti

"Valtuusto hyväksyy talousarviossa toimielimelle sitovat tehtäväkohtaiset toiminnan ja talouden tavoitteet sekä niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot, liikelaitoksen talousarvion sitovat erät ja liikelaitoksen sitovat toiminnan ja talouden tavoitteet sekä kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa talousarvioon brutto- tai nettomääräisenä.

Talousarvion hyväksymisen yhteydessä hyväksytään hankintaoikeudet lautakunnille, viranhaltijoille."

1. Lautakunnat:

Lautakunnalla/johtokunnalla on oikeus päättää hankinnasta talousarvion määrärahojen rajoissa, ellei hankinta kuulu viranhaltijan päätösvaltaan.

2. Viranhaltijat:

Hankintaoikeuksien euromäärät tarkoittavat arvonlisäverotonta hankintahintaa.

- Kunnanjohtaja

päättää talousarvion puitteissa hankinnasta, jonka arvonlisäveroton hankintakustannus on enintään 30.000 €,

- Kunnan hallintojohtaja, tekninen johtaja, sivistysjohtaja

päyttävät talousarvion puitteissa hankinnasta, jonka arvonlisäveroton hankintakustannus on enintään 15.000 €,

- Rakennustarkastaja, kirjastonhoitaja, rehtori, päiväkodin johtaja,

päyttävät talousarvion puitteissa hankinnasta, jonka arvonlisäveroton hankintakustannus on enintään 7.000 €.

2 TALOUSARVIO/TALOUSSUUNNITELMA TAVOITTEET

2.1 Kunnanhallitus

Vastaava viranhaltija: kunnanjohtaja

2.1.1 Vaalit

Tavoite:*

Vuodelle 2026 ei ole määrätty pidettäväksi säännönmukaisia vaaleja.

Vaalit Tuloslaskelma	Tilinp. 2024	Ed.Budj. 2025	Lautakunta 2026	Hallitus 2026	Muutos %	TS2tuh. 2027	TS3tuh. 2028
Toimintatuotot	7500						
Toimintakulut	-14296	-7699		-4528	-41,2	-5	-5
Toimintakate/ Jäämä	-6796	-7699	0	-4528	-41,2	-5	-5
VUOSIKATE	-6796	-7699	0	-4528	-41,2	-5	-5
TILIKAUDEN TULOS	-6796	-7699	0	-4528	-41,2	-5	-5
Tilikauden yli-/alijäämä	-6796	-7699	0	-4528	-41,2	-5	-5

2.1.2 Yleinen hallinto

Tavoite:*

Kuntalain 14 §:n mukaan valtuusto vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta sekä käyttää kunnan päätösvaltaa. Hallinnon ja talouden tarkastuksesta sekä arvioinnin järjestämisestä huolehtii valtuuston asettama tarkastuslautakunta.

Valtuuston alaisena kunnanhallitus vastaa kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta sekä valtuuston päätösten täytäntöönpanosta, laillisuuden valvonnasta, valvoo kunnan etua, edustaa kuntaa, käyttää sen puhevaltaa, vastaa kunnan toiminnan yhteensovittamisesta, omistajaohjauksesta, huolehtii kunnan sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä.

Kuntalain mukainen kuntastrategian hyväksyttiin kunnanvaltuustossa lokakuussa 2023. Talousarvion valmistelu pohjautuu hyväksytyyn kuntastrategiaan.

Tavoitteena on edelleen lisätä päätöksenteon avoimuutta ja kuntalaisten osallistamista sekä huolehtia talouden pysymisestä tasapainoisena.

Yleinen hallinto Tuloslaskelma	Tilinp. 2024	Ed.Budj. 2025	Lautakunta 2026	Hallitus 2026	Muutos %	TS2tuh. 2027	TS3tuh. 2028
Toimintatuotot	12353	10000		10000		10	10
Toimintakulut	-260733	-325231		-238195	-26,8	-241	-243
Toimintakate/ Jäämä	-248380	-315231	0	-228195	-27,6	-231	-233
VUOSIKATE	-248380	-315231	0	-228195	-27,6	-231	-233
TILIKAUDEN TULOS	-248380	-315231	0	-228195	-27,6	-231	-233
Tilikauden yli-/alijäämä	-248380	-315231	0	-228195	-27,6	-231	-233

Perustelu:

Tulosalue käsittää toiminnot; kunnanvaltuusto, tarkastustoimi, kunnanhallitus, muu yleishallinto.

Karijoen kunnanvaltuustoon hyväksynyt talouden tasapainottamissuunnitelman vuosille 2021-2025 (Kvalt 27.8.2020 § 4). Uuden talouden tasapainottamissuunnitelman laadinta aloitettiin vuonna 2025 ja se tuodaan valtuuston käsittelyyn keväällä 2026.

Yleishallinnon kuluihin on varattu määräraha nuorisovaltuuston sekä vanhus- ja vammaisneuvoston toiminta- ja matkakuluihin. Toiminnallisesti nuorisovaltuusto ja vanhus- ja vammaisneuvosto ovat hyvinvointikoordinaattorin ohjauksessa.

Muun yleishallinnon kuluihin on varattu 20.000 euroa avustuksiin eri yhteisöille.

Muun yleishallinnon muihin toimintakuluihin sisältyy yhteensä 15.000 euron määrärahavaraus seuraaviin toimintoihin:

Lapsiraha v. 2024:

- lapsirahaa maksetaan vuonna 2023 syntyneelle karijokiselle kolmena vuotena eli vuosina 2024, 2025 ja 2026 kunakin vuonna 500 euroa/lapsi.
- ehtona on, että lapsi on kirjoilla kunnassa yhtäjaksoisesti vuoden 2026 loppuun saakka. Mikäli muuttaa kunnasta pois, oikeus lapsirahaan lakkaa muuttovuoden alusta lähtien.
- päätös on voimassa vuoden 2024 loppuun saakka.

Lapsiraha v. 2025:

- lapsirahaa maksetaan vuonna 2024 syntyneelle karijokiselle kolmena vuotena eli vuosina 2025, 2026 ja 2027 kunakin vuonna 500 euroa/lapsi.
- ehtona on, että lapsi on kirjoilla kunnassa yhtäjaksoisesti vuoden 2027 loppuun saakka. Mikäli muuttaa kunnasta pois, oikeus lapsirahaan lakkaa muuttovuoden alusta lähtien.
- päätös on voimassa vuoden 2025 loppuun saakka.

Lapsiraha v. 2026:

- lapsirahaa maksetaan vuonna 2025 syntyneelle karijokiselle kolmena vuotena eli vuosina 2026, 2027 ja 2028 kunakin vuonna 500 euroa/lapsi.
- ehtona on, että lapsi on kirjoilla kunnassa yhtäjaksoisesti vuoden 2028 loppuun saakka. Mikäli muuttaa kunnasta pois, oikeus lapsirahaan lakkaa muuttovuoden alusta lähtien.

- päätös on voimassa vuoden 2026 loppuun saakka.

Tupaantuliaislahja:

1.1.2026 lähtien:

- myönnetään alle 40-vuotiaalle asunnon ostajalle/ rakentajalle (tulkinta nuoremman puolison iän mukaan, mikäli hankitaan yhdessä) omakotitalon/ asunto-osakkeen hankintaan,
- tupaantuliaislahjan määrät ovat:
 - o uuden omakotitalon rakentaja; 3.200 euroa
 - o omakotitalon ostaja;
 - 4 % kauppahinnasta,
 - kuitenkin enintään 2.500 euroa,
 - o asunto-osakkeen ostaja;
 - 2 % kauppahinnasta,
 - kuitenkin enintään 1.000 euroa.
- kiinteistöjen kaupassa tupaantuliaislahja lasketaan asuinrakennuksen ja siihen liittyvien talousrakennusten arvosta. Kiinteistön kauppahinnasta vähennetään mahdollisesti kauppahintaan sisältyvän maa- ja/tai metsätalousmaan ja tuotantorakennusten arvo, jotka tulee olla eriteltynä kauppakirjassa.
- tupaantuliaislahjaa tulee hakea kirjallisesti Karijoen kunnalta 31.12.2026 mennessä.
- tupaantuliaislahja myönnetään 1.1.2026 – 31.12.2026 tehtyihin kauppoihin/hankintoihin seuraavan vuoden tammikuussa, mikäli hakija(t) ovat 31.12.2026 olleet kirjoilla Karijoella kaupan/hankinnan kohteena olevassa osoitteessa,
- uuden omakotitalon rakentajalle myönnetään, kun talo on valmis ja lopputarkastus pidetty. Sovelletaan sen vuoden myöntämisehtoja, jona lopputarkastus on pidetty,
- sama henkilö voi saada kunnan tupaantuliaislahjan vain kerran, mikäli hakijalle on myönnetty aikaisemmin tupaantuliaislahjan, hänellä ei ole enää oikeutta tupaantuliaislahjan saantiin,
- päätös on voimassa vuoden 2026 loppuun saakka.

Esikoulukuljetusavustus:

Esikoulukuljetusavustuksen ehdot ovat seuraavat:

- Esikoulukuljetusavustukseen ovat oikeutettuja ne Karijoella asuvat esikoululaiset, joille kunta on velvollinen Perusopetuslain 628/1998 § 32 mukaan järjestämään maksuttoman kuljetuksen.
- Perhe voi valita esikoululaiselleen lukuvuodeksi joko kunnan järjestämän koulukuljetuksen tai esikoulukuljetusavustuksen. Molempia tukimuotoja ei voi saada saman lukuvuoden aikana.
- Tuen saadakseen esikoululaisen vanhemmat sitoutuvat lukuvuoden ajaksi järjestämään esikoululaisensa kuljetuksen aamulla ja illalla. Kuljetuksesta tehdään kunnan ja vanhempien välillä kirjallinen sopimus.
- Esikoulukuljetusavustusta ja Karijoen kunnan tarjoamaa maksutonta esikoululaisen päivähoitoa ei ole mahdollista saada yhtä aikaa.
- Avustus maksetaan yhdeltä edestakaiselta matkalta päivässä kunnan mittaamaa lyhintä reittiä kotoa esiopetukseen.

- Mikäli perheessä on kaksi tai useampia esikoululaisia, maksetaan avustus kuitenkin vain yhdestä lapsesta.
- Esikoulukuljetusavustuksen määrä on 0,25 euroa/km.
- Avustus maksetaan jälkikäteen syyslukukauden osalta 31.1. ja kevätlukukauden osalta 31.6. mennessä todellisten esiopetuksen läsnäoloaikojen mukaisesti.

2.1.3 Keskustoimisto

Tavoite:*

Keskustoimiston tuottaa laadukkaita ja tehokkaita tukipalveluja kunnan eri toimielimille. Kunnan ICT- palvelut, puhelinpalvelut sekä talous- ja henkilöstöhallinnon palvelut on ostettu vuodesta 2010 alkaen kunnan osin omistamalta Suupohjan Seutupalvelukeskus Oy:ltä.

Keskustoimisto Tuloslaskelma	Tilinp. 2024	Ed.Budj. 2025	Lautakunta 2026	Hallitus 2026	Muutos %	TS2tuh. 2027	TS3tuh. 2028
Toimintatuotot	858						
Toimintakulut	-320824	-328877		-384223	16,8	-387	-388
Toimintakate/ Jäämä	-319966	-328877	0	-384223	16,8	-387	-388
VUOSIKATE	-319966	-328877	0	-384223	16,8	-387	-388
Poistot ja arvonalennukset	-34	-27	-22	-22	-18,5	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-320000	-328904	-22	-384245	16,8	-387	-388
Tilikauden yli-/alijäämä	-320000	-328904	-22	-384245	16,8	-387	-388

Perustelu:

Tulosalue käsittää toiminnot; keskustoimisto, toimikunnat, henkilöstöhallinto, kunnallisverotus, oikeudenhoito.

Keskustoimisto huolehtii kunnanvaltuuston, kunnanhallituksen, eräiden lautakuntien ja toimikuntien toimistotehtävistä, sekä toimii kunnanhallituksen tukena kunnan rahatoimen ja henkilöstöhallinnon hoitamisessa. Keskustoimiston henkilöstömäärä on 1,75 vuonna 2026, valtaosan palveluista ollessa ostopalvelua Suupohjan Seutupalvelukeskus Oy:ltä.

Vuoden 2006 alussa käyttöön otettu seutuverkko on mahdollistanut yhteisten ohjelmien hyödyntämismahdollisuuksia. Kyseisen vuoden alussa otettiin käyttöön Suupohjan seutukunnan yhteiset talous- ja henkilöstöhallinnon ohjelmat. Ohjelmien käyttöönottoa on laajennettu vuosittain ja vuonna 2019 otettiin käyttöön sähköinen kokoushallinta ja arkistojärjestelmä. Henkilöstöhallinnon ohjelma on uusittu vuonna 2020. Ohjelmien ylläpidosta, päivityksestä huolehtii Suupohjan Seutupalvelukeskus.

2.1.4 Elinkeinoelämän kehittäminen

Tavoite:*

Elinkeinoelämän kehittäminen on jaettu

- yrittäjäneuvontaan,
- projekti- ja kehittämistoimintaan ja
- yrittäjätoiminnan edellytysten luomiseen.

Kuhunkin osa-alueeseen kytkeytyy olennaisena tekijänä yrittäjyyden toimintaedellytysten parantaminen ja yrittäjyyteen kannustaminen. Tavoitteena on edistää pysyvien työpaikkojen syntymistä kuntaan ja kehittää elinkeinoelämän valmiuksia. Reagointiherkkyys ja -nopeus elinkeinoelämän kehittämistoimiin pyritään pitämään hyvänä.

Elinkeinoelämän kehittäminen Tuloslaskelma	Tilinp. 2024	Ed.Budj. 2025	Lautakunta 2026	Hallitus 2026	Muutos%	TS2tuh. 2027	TS3tuh. 2028
Toimintatuotot	41823	35800		37500	4,7	38	38
Toimintakulut	-124831	-143845		-138916	-3,4	-141	-141
Toimintakate/ Jäämä	-83008	-108045	0	-101416	-6,1	-104	-104
VUOSIKATE	-83008	-108045	0	-101416	-6,1	-104	-104
Poistot ja arvonalennukset	-365	-292	-234	-234	-19,9	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-83373	-108337	-234	-101650	-6,2	-104	-104
Tilikauden yli-/alijäämä	-83373	-108337	-234	-101650	-6,2	-104	-104

Perustelu:

Yritysneuvonta

Karijoen ja Isojoen kunnat palkkasivat yhteisen yritys- ja elinvoimakoordinaattorin keväällä 2020. Toimi on kuntien yhteinen Karijoen kunnan toimessa tehtävän vastuukuntana. Talousarviossa yritys- ja elinvoimakoordinaattorin henkilökustannus on kokonaisuudessaan Karijoen kunnan talousarviossa toimintakuluissa ja toimintatuloissa on 50 prosenttia henkilökustannuksesta sekä muista yhteisistä toiminnan kuluista, joka laskutetaan Isojoen kunnalta.

Aloittavat yrityksen voivat saada neuvontaa myös Uusyrityskeskus Neuvoa Antavalta, jonka jäsen Karijoen kunta on. Lisäksi yritysten perustamisen ja kehittämisen tukemiseksi talousarvioon on varattu konsulttisetelit vuosittain neljälle yritykselle. Talousarviossa on varauduttu myös 4H-yrittäjäavustukseen.

Projekti- ja kehittämistoiminta

Suupohjan kehittämissyhdystys ry:n Leader-toiminnalla kehitetään maaseutua eli edistetään sen elinkeinoja ja asukkaiden aktiivista toimintaa mm. omien kotikyliensä viihtyvyyden ja vetovoiman lisäämiseksi. Kehittämistoiminnan julkinen rahoitus on yhteensä 7.750.000 euroa, josta kuntien rahoitusosuus on 1.550.000,00 € ja tästä Karijoen kunnan osuus noin 3,59 % koko ohjelmakauden 2023-2027 osalta. Alueen kuntien rahoitusosuus jaetaan kuntien kesken edellisen vuoden asukasluvun suhteessa ja laskutetaan vuosittain yhdessä erässä. Talousarviossa 2026 on varattu Suupohjan kehittämissyhdystyksen yleisavustukseen 1.159 euroa, Leader-toiminnan kuntaosuuteen 6.110 euroa ja Suupohjan seutuviestinnän rahoitukseen 345 eurolla. Rahoitus yhteensä 7.615 euroa vuonna 2026.

Tulosalueelle on varattu kunnan omiin elinkeinoelämän, matkailun ja markkinoinnin kehittämishankkeisiin 25.000, josta 10.000 euroa on ns. vapaata hankerahaa, jonka käytöstä päättää kunnanjohtaja.

Karijoen kunnanvaltuusto on päättänyt purkaa kunnan omistaman kehitysyritys Karijoki Invest Oy:n. Ennen purkua selvitetään kuitenkin mahdollisuus käyttää yhtiötä kunnan tukitoimintojen yhtiönä. Kunnanvaltuusto osti (17.6.2024 § 19) Karijoen yrittäjät ry:n

omistaman osuuden (5/425) yhtiön osakkeista, jonka jälkeen kunta omistaa yhtiön koko osakekannan.

Yritysten tontti- ja tilatarpeet

Kunta on aktiivisesti apuna alkavien ja toimintaansa laajentavien sekä kuntaan sijoittuvien yritysten tilatarpeiden ratkaisemisessa. Toimitilojen rakentaminen vuokraus- lunastusperiaatteella tai pelkästään vuokrattavaksi on mahdollista. Kunta pyrkii nopealla reagoinnilla vastaamaan yritysten tila- ja tonttitarpeisiin. Yritystonttien ja tilojen markkinointiin on varattu määräraha vuodelle 2026.

Sahakankaan eteläpuolisen alueen kaavoitus (n. 26 ha), valmistui vuonna 2010. Alueen vesi- ja viemäriverkosto rakennettiin pääosin vuoden 2009 keväällä ja samalla tehtiin siirtoviemäri Kirkonkylän vesi- ja viemäriverkoston. Kunnalla on Sahakankaalla teollisuustontteja riittävästi pitkälle tulevaisuuteen, minkä lisäksi keskustaaajamassa on muutama yritystontti.

Matkailu

Kristiinankaupunki ja Karijoen kunta sopivat keväällä 2017 Lähiluolan Susiluolanäyttelyn lainaamisesta Karijoen kunnalle ajalla 1.5.2017-31.12.2024 ja näyttelyn sijoittamisesta Karijoen vanhaan kunnantaloon Karijoen Susiluolan opastuskeskuksen yhteyteen. Sopimus on uusittu toistaiseksi voimassa olevana. Näyttelyä on kehitetty vuonna 2021 ja 2024, ja kehitetään edelleen taloussuunnitelmakaudella mm. yhteistyössä Geoparkin kanssa. Vuonna 2026 näyttely siirretään uusiin tiloihin.

Kunta on jäsenenä Lauhanvuori-Hämeen kangas Geopark yhdistyksessä, jonka suunnittelu ja kehittäminen alkoi jo vuonna 2016 käynnistyneellä Metsähallituksen vetämällä Geopark – hankkeella. Alue sai Unescon Geopark-statusen vuonna 2020. Geopark-yhdistyksen kautta on tavoitteena kehittää Susiluolan aluetta ja opastuskeskuksen näyttelyä, sekä muuta kunnan ja koko Geopark-alueen matkailua. Talousarvioon on varattu 6.500 euron määräraha yhdistyksen jäsenmaksuun.

2.1.5 Hyvinvoinnin edistäminen

Tavoite:*

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on toimintaa, jonka tavoitteena on lisätä väestön hyvinvointia ja terveyttä sekä kaventaa terveyseroja.

Hyvinvoinnin edistäminen Tuloslaskelma	Tilinp. 2024	Ed.Budj. 2025	Lautakunta 2026	Hallitus 2026	Muutos %	TS2tuh. 2027	TS3tuh. 2028
Toimintatuotot	62593						
Toimintakulut	-150	-10000		-5000	-50,0	-5	-5
Toimintakate/ Jäämä	62443	-10000	0	-5000	-50,0	-5	-5
VUOSIKATE	62443	-10000	0	-5000	-50,0	-5	-5
TILIKAUDEN TULOS	62443	-10000	0	-5000	-50,0	-5	-5
Tilikauden yli-/alijäämä	62443	-10000	0	-5000	-50,0	-5	-5

Perustelu:

Kuntalain (410/2015, § 1) mukaan kunnan tehtävä on asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen. Kustannuspaikalle on varattu 5.000 euroa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimenpiteisiin ja hankkeisiin.

2.1.6 Ympäristöpalvelut

Tavoite:*

Ympäristölautakunta aloitti toimintansa 1.1.2023 ja se sijoittuu Kauhajoen kaupungin organisaatioon ja talousarvioon.

Ympäristöpalvelut Tuloslaskelma	Tilinp. 2024	Ed.Budj. 2025	Lautakunta 2026	Hallitus 2026	Muutos %	TS2tuh. 2027	TS3tuh. 2028
Toimintatuotot							
Toimintakulut	-71390	-71000		-76220	7,4	-76	-76
Toimintakate/ Jäämä	-71390	-71000	0	-76220	7,4	-76	-76
VUOSIKATE	-71390	-71000	0	-76220	7,4	-76	-76
TILIKAUDEN TULOS	-71390	-71000	0	-76220	7,4	-76	-76
Tilikauden yli-/alijäämä	-71390	-71000	0	-76220	7,4	-76	-76

Perustelu:

Ympäristöpalveluiden tehtäväalue käsittää ympäristöterveyden, eläinlääkinnän ja ympäristönsuojelun lakisääteiset viranomaistehtävien hoitamisen.

2.1.7 Ammatilliset oppilaitokset

Tavoite:*

Tavoitteena on turvata opiskelupaikka kaikille halukkaille nuorille, jotka peruskoulun tai lukion jälkeen eivät jatka korkeakoulussa, ja että opiskelupaikka voidaan tarjota mahdollisimman monelle Suupohjan alueella.

Nuoria pyritään ohjaamaan aloille, jotka tukevat kunnan elinkeinorakenteen kehitystä.

Ammatilliset oppilaitokset Tuloslaskelma	Tilinp. 2024	Ed.Budj. 2025	Lautakunta 2026	Hallitus 2026	Muutos %	TS2tuh. 2027	TS3tuh. 2028
Toimintatuotot							
Toimintakulut	-5557	-3500		-3600	2,9	-4	-4
Toimintakate/ Jäämä	-5557	-3500	0	-3600	2,9	-4	-4
VUOSIKATE	-5557	-3500	0	-3600	2,9	-4	-4
TILIKAUDEN TULOS	-5557	-3500	0	-3600	2,9	-4	-4
Tilikauden yli-/alijäämä	-5557	-3500	0	-3600	2,9	-4	-4

Perustelu:

Ikäluokasta siirtyy lukioon noin 50 %. Ylioppilaista noin 40-50 % jatkaa korkeakouluissa.

Tulosalueelle on varattu määrärahat kunnan osuudelle ammatillisiin oppilaitoksiin.

2.1.8 Kansalaisopisto

Tavoite:*

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Opetustunteja	830	760	760	750	700	700	700	700	700	700

Kansalaisopisto Tuloslaskelma	Tilinp. 2024	Ed.Budj. 2025	Lautakunta 2026	Hallitus 2026	Muutos %	TS2tuh. 2027	TS3tuh. 2028
Toimintatuotot							
Toimintakulut	-29083	-15000		-15000		-15	-15
Toimintakate/ Jäämä	-29083	-15000	0	-15000		-15	-15
VUOSIKATE	-29083	-15000	0	-15000		-15	-15
TILIKAUDEN TULOS	-29083	-15000	0	-15000		-15	-15
Tilikauden yli-/alijäämä	-29083	-15000	0	-15000		-15	-15

Perustelu:

Kansalaisopistolain mukaan kansalaisopisto on yleissivistävää aikuiskoulutusta antava oppilaitos. Kansalaisopisto voi järjestää myös ammatillista aikuiskoulutusta, muuta koulutusta sekä koulutusta tukevaa tai siihen läheisesti liittyvää tutkimus- ja palvelutoimintaa siten kuin siitä asetuksella tarkemmin on säädetty.

2.1.9 Musiikkiopisto

Tavoite:*

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Opiskelijoita	11	11	11	11	11	10	10	10	10	10

Musiikkiopisto Tuloslaskelma	Tilinp. 2024	Ed.Budj. 2025	Lautakunta 2026	Hallitus 2026	Muutos %	TS2tuh. 2027	TS3tuh. 2028
Toimintatuotot							
Toimintakulut	-6727	-7000		-7000		-7	-7
Toimintakate/ Jäämä	-6727	-7000	0	-7000		-7	-7
VUOSIKATE	-6727	-7000	0	-7000		-7	-7
TILIKAUDEN TULOS	-6727	-7000	0	-7000		-7	-7
Tilikauden yli-/alijäämä	-6727	-7000	0	-7000		-7	-7

Perustelu:

Musiikkiopiston tehtävänä on antaa esittävän ja luovan säveltaiteen opetusta sekä edistää musiikkielämän yleistä kehittämistä toiminta-alueellaan. Opetuksen järjestämisestä huolehtii Panula-opisto.

2.1.10 Asuntojen ja muiden tilojen vuokraus

Tavoite:*

Tavoitteena on kunnan vuokra-asuntokannan mahdollisimman tehokas käyttö. Vapautuvia liike- ym. tiloja pyritään saamaan elinkeinoja ja muuta toimintaa palvelevaan käyttöön.

Kunnalla on asuntotontteja Kirkonkylän kaava-alueella ja Myrkyn kylässä. Vuonna 2026 on tavoitteena aloittaa asemakaavan päivitys sekä uuden asuinalueen kaavoitus, jolla pyritään houkuttelemaan kuntaan uusia rakentajia ja asukkaita. Teollisuustontteja Kirkonkylässä ja Sahakankaan teollisuusalueella.

Asuntojen ja tilojen vuokraus Tuloslaskelma	Tilinp. 2024	Ed.Budj. 2025	Lautakunta 2026	Hallitus 2026	Muutos %	TS2tuh. 2027	TS3tuh. 2028
Toimintatuotot	703683	683000		416000	-39,1	466	466
Toimintakulut	-1522	-1200		-1200		-1	-1
Toimintakate/ Jäämä	702161	681800	0	414800	-39,2	465	465
VUOSIKATE	702161	681800	0	414800	-39,2	465	465
Poistot ja arvonalennukset	-1278	-1189	-1106	-1106	-7,0	-1	-1
TILIKAUDEN TULOS	700883	680611	-1106	413694	-39,2	464	464
Tilikauden yli-/alijäämä	700883	680611	-1106	413694	-39,2	464	464

Perustelu:

Tulosalueeseen sisältyy yhdyskuntasuunnittelu, asuntojen ja muiden tilojen vuokraus, alueiden vuokraus.

Investoinneissa on varattu määräraha kunnan rivitalon korjauksiin. Käyttötalouspuolella on varaus asunto-osakeyhtiöissä sijaitsevien yksittäisten huoneistojen pintaremonttiin asukkaiden vaihtuessa.

Investoinneissa on varaus uuden asuinalueen kaavoitukseen ja uusien asuntojen rakentamiseen Myrkyn kylään.

2.1.11 Asiointiliikenne

Tavoite:*

Tavoitteena on ylläpitää julkisen liikenteen saatavuutta ja käytettävyyttä.

Asiointiliikenne Tuloslaskelma	Tilinp. 2024	Ed.Budj. 2025	Lautakunta 2026	Hallitus 2026	Muutos %	TS2tuh. 2027	TS3tuh. 2028
Toimintatuotot							
Toimintakulut		-8000		-40700	408,8	-41	-41
Toimintakate/ Jäämä	0	-8000	0	-40700	408,8	-41	-41
VUOSIKATE	0	-8000	0	-40700	408,8	-41	-41
TILIKAUDEN TULOS	0	-8000	0	-40700	408,8	-41	-41
Tilikauden yli-/alijäämä	0	-8000	0	-40700	408,8	-41	-41

Perustelu:

Kunta osallistuu Ely-keskuksen järjestämän joukkoliikenteen kustannuksiin 7 prosentin osuudella (5.708 euroa). Kustannuspaikalla on myös käyttötalouden varauksena 35.000 euroa vuodelle 2026 Dagsmarkintien linja-autoliikenteen pysäkkien rakentamiseen.

2.1.12 Työllisyyden hoito

Tavoite:*

Julkisten työvoimapalveluiden järjestämisvastuu siirtyy työ- ja elinkeinotoimistoilta kunnille vuoden 2025 alussa. Tavoitteena on vaikuttavien ja laadukkaiden työllisyyspalveluiden tuottaminen kustannustehokkaasti.

Työllisyyden hoito Tuloslaskelma	Tilinp. 2024	Ed.Budj. 2025	Lautakunta 2026	Hallitus 2026	Muutos %	TS2tuh. 2027	TS3tuh. 2028
Toimintatuotot	49000						
Toimintakulut	-90788	-162150		-215000	32,6	-215	-215
Toimintakate/ Jäämä	-41788	-162150	0	-215000	32,6	-215	-215
VUOSIKATE	-41788	-162150	0	-215000	32,6	-215	-215
TILIKAUDEN TULOS	-41788	-162150	0	-215000	32,6	-215	-215
Tilikauden yli-/alijäämä	-41788	-162150	0	-215000	32,6	-215	-215

Perustelu:

Työllisyysalueet aloittavat toimintansa 1.1.2025. Suupohjan koulutus- ja työllisyyskuntayhtymä VUOKSI vastaa työvoimapalveluiden tuottamisesta Suupohjan työllisyysalueella. Sisältää työvoimapalveluiden ja työllisyysalueen lautakunnan kustannukset sekä nuorten työllistymistä ja työkokemuksen hankkimista tukevan, yrityksille suunnatun nuorten kesätyöllistämisyavustuksen.

Tulosalueeseen sisältyy myös kunnan osuus Vuoksin työllisyyspalveluihin (100.000 euroa) sekä varaus työmarkkinatukeen 110.000 euroa (edellinen vuosi 60.000).

2.1.13 Maatalouspalvelut

Tavoite:

Maaseutuhallinto hoitaa kaikki kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle määrättyt tehtävät ja huolehtii osaltaan maaseutuelinkeinojen kehittämistehtävistä ja tiedotustoiminnasta.

Maatalouspalvelut Tuloslaskelma	Tilinp. 2024	Ed.Budj. 2025	Lautakunta 2026	Hallitus 2026	Muutos %	TS2tuh. 2027	TS3tuh. 2028
Toimintatuotot							
Toimintakulut	-33263	-32500		-34960	7,6	-35	-35
Toimintakate/ Jäämä	-33263	-32500	0	-34960	7,6	-35	-35
VUOSIKATE	-33263	-32500	0	-34960	7,6	-35	-35
TILIKAUDEN TULOS	-33263	-32500	0	-34960	7,6	-35	-35
Tilikauden yli-/alijäämä	-33263	-32500	0	-34960	7,6	-35	-35

Perustelu:

Kauhajoen kaupungin maaseutuhallinto hoitaa ostopalveluna Karijoen kunnan maataloustoimen tehtävät eli vastaa viljelijöiden tukihakulomakkeiden vastaanottamisesta, maataloustukien käsittelystä, maksatuksen valmistelusta ja päätöksien tekemisestä.

2.1.14 Konserniyhtiöt

Tavoite:*

Kuntalain 110 §:n mukaan hyväksyttävässä talousarviossa tulee ottaa huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarviossa ja –suunnitelmassa

hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Yhteisö, jossa kunnalla on kirjanpitolain (1336/1997) 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettu määräysvalta, on kunnan tytäryhteisö. Kunta tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin.

Karijoen kunnan tytäryhteisöt:

Karijoen Lämpö Oy

Tavoitteena kilpailukykyisen energian tuottaminen kotimaisesta polttoaineesta.

Kiinteistö Oy Karijoen Hannunrati

Ylläpitää omistamaansa liike- ja toimistorakennusta Karijoen keskustassa.

Karijoki Invest Oy

Yhtiöllä ei ole toimintaa. Yhtiön hyödyntämistä kunnan tukipalveluyhtiönä selvitetään. Ellei hyödyntämismahdollisuutta ole, yhtiö puretaan valtuuston päätöksen mukaisesti.

2.2 Vapaa-aikalautakunta

Vastaava viranhaltija: hallintojohtaja

2.2.1 Kirjastopalvelut

Tavoite:*

Kirjastolain mukaan yleisen kirjaston tehtävänä on:

1. tarjota pääsy aineistoihin, tietoon ja kulttuurisisältöihin
2. ylläpitää monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa
3. edistää lukemista ja kirjallisuutta
4. tarjota tietopalvelua, ohjausta ja tukea tiedon hankintaan ja käyttöön sekä monipuoliseen lukutaitoon
5. tarjota tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan
6. edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua.

Kirjastolain pohjalta tavoite on tarjota kaikille yhtäläiset mahdollisuudet sivistykseen ja kulttuuriin sekä edistää tiedon saatavuutta ja käyttöä sen kaikissa muodoissa ja tarjota mahdollisuus elinikäiseen oppimiseen ja osaamisen kehittämiseen.

Erilaisin tapahtumin kirjasto pyrkii tukemaan kansalaisten aktiivisuutta, demokratiaa ja sananvapautta. Kirjastossa järjestetään kerran kuukaudessa aikuisille peli-iltoja ja ompeluseuroja. Lapsille järjestetään peli-iltoja neljä vuodessa. Lisäksi järjestetään muita tapahtumia eri teemoihin liittyen, esimerkiksi lapsille syys- ja talvilomatapahtumia.

Tärkeässä roolissa kirjaston tapahtumien tuottamisessa ovat kunnan muut toimijat sekä yhdistykset. Yhdessä MLL:n paikallisosaston kanssa järjestetään lapsiperheille kahviloita, myös Eläkeliiton paikallisosaston kanssa on toimintaa ja seurakunta on mukana tapahtumien järjestelyissä.

Kirjasto tarjoaa tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja yhdistystoimintaan. Kirjastossa on tila, jossa voi opiskella, työskennellä tai kokoontua yhdistyksen palavereihin. Kirjasto järjestää lapsille taidekerhoa ja muita harrastustoimintaan liittyviä tapahtumia. Myös tässä toiminnassa tärkeä rooli on muilla toimijoilla, esimerkiksi kansalaisopisto järjestää erilaisia kursseja kirjastossa, mm. digiopastusta, ensiapukursseja sekä taidekursseja.

Kirjaston tavoitteena on pitää yllä väestön lukutaitoa ja -intoa erilaisin tilaisuuksin mm. lukupiiri kokoontuu kerran kuukaudessa, satuhetki on kaksi kertaa kuukaudessa ja vinkkauksia tehdään koululuokille tarpeen ja työtilanteen mukaan. Myös kirjailijavierailuja pyritään järjestämään.

Asiakkaita pyritään osallistamaan kirjaston toimintaan mahdollisuuksien mukaan. Omatoimikirjasto on osaltaan edistänyt kirjastopalveluiden tasa-arvoista saavutettavuutta.

Kirjasto pyrkii mahdollisimman ajantasaiseen ja laadukkaaseen kokoelmaan, missä hyvänä apuna on Eepos kirjastokimpan 21 muuta kirjastoa. Kokoelman ylläpitämisessä taloudellista hyötyä tuo Eepos-kirjastojen yhteishankintamenettelyt niin fyysisissä kuin e-aineistoissa. Karijoen kunta liittyi 2024 perustettuun kuntien yhteiseen e-kirjastoon.

Karijoella on pääkirjaston lisäksi toimintaa Myrkyssä, jossa kirjastoa ylläpidetään vapaaehtoisvoimin. Kirjasto on avoinna kerran viikossa tuntiin. Myrkyssä kirjaston aineistoa täydennetään Karijoelta vietävällä siirtokokoelmalla sekä viikoittain kuljetettavalla uutuustarjonnalla. Eepos-kimpan yhteisillä hankkeilla järjestetään tapahtumia ja koulutuksia.

Kiteytettynä kirjaston toiminta-ajatus ja tavoite on olla palveleva ja ajantasainen sekä tasa-arvoinen paikka, joka tarjoaa elämyksiä ja virkistystä sekä itsensä kehittämistä edistäviä kirjastopalveluita. Kirjastossa saa käyttöön kokoelmat, tilat ja henkilökunnan asiantuntemuksen ilmaiseksi. Palvelun lähtökohtana on asiakkaan tyytyväisyys, hän saa kirjastosta tavalla tai toisella haluamansa tiedon tai aineiston mahdollisimman nopeasti. Tavoitteena on tyytyväinen asiakas, joka palaa kirjastoon yhä uudelleen.

Kirjastopalvelut Tuloslaskelma	Tilinp. 2024	Ed.Budj. 2025	Lautakunta 2026	Hallitus 2026	Muutos %	TS2tuh. 2027	TS3tuh. 2028
Toimintatuotot	6930	985	1000	1000	1,5	1	1
Toimintakulut	-114998	-130666	-126617	-126617	-3,1	-128	-129
Toimintakate/ Jäämä	-108068	-129681	-125617	-125617	-3,1	-127	-128
VUOSIKATE	-108068	-129681	-125617	-125617	-3,1	-127	-128
Poistot ja arvonalennukset	-2809	-2487	-2246	-2246	-9,7	-2	-2
TILIKAUDEN TULOS	-110877	-132168	-127863	-127863	-3,3	-129	-130
Tilikauden yli-/alijäämä	-110877	-132168	-127863	-127863	-3,3	-129	-130

2.2.2 Kulttuuripalvelut

Tavoite:*

Kulttuuritoimi koordinoi ja tukee järjestöjä kulttuuritoiminnan toteuttamisessa, mm. järjestämällä yhdistysiltoja, joissa suunnitellaan toimintaa tietyllä aikavälillä pyrkien mahdollisimman monipuoliseen tarjontaan ottaen huomioon kunnan kaikki ikäryhmät.

Kunta toteuttaa yhdessä muiden toimijoiden kanssa kaksi kertaa vuodessa ilmestyvän Karijoen tapahtumista kertovan joka talouteen jaettava esitteen.

Lautakunta jakaa kulttuuriavustuksia yhdistyksille ja alle 18-vuotiaille sekä Vuoden karijokinen-palkinnon. Teatteri- tai muita kulttuurimatkoja järjestetään 1-2 kpl sekä tuetaan muiden toimijoiden järjestämiä matkoja. Jatketaan alueellista, Etelä-Pohjanmaan liiton koordinoimaa, yhteistyötä.

Kotiseutumuseo tallentaa, säilyttää, pitää esillä karijokista kulttuuriperintöä. Museo on toiminnassa kesäsunnuntaisin eläkeliiton paikallisyhdistyksen vetämänä. Eläkeliitto jatkaa perinteisiä ohjelmallisia sunnuntaiaukioloja. Museoon pääsee tutustumaan myös muina aikoina sopimuksen mukaan.

Kulttuuripalvelut Tuloslaskelma	Tilinp. 2024	Ed.Budj. 2025	Lautakunta 2026	Hallitus 2026	Muutos %	TS2tuh. 2027	TS3tuh. 2028
Toimintatuotot	1355	200	700	700	250	1	1
Toimintakulut	-24889	-24661	-27615	-18327	-25,7	-19	-19
Toimintakate/ Jäämä	-23534	-24461	-26915	-17627	-27,9	-18	-18
VUOSIKATE	-23534	-24461	-26915	-17627	-27,9	-18	-18
TILIKAUDEN TULOS	-23534	-24461	-26915	-17627	-27,9	-18	-18
Tilikauden yli-/alijäämä	-23534	-24461	-26915	-17627	-27,9	-18	-18

2.2.3 Liikunta ja nuorisopalvelut

Tavoite:*

Vapaa-aikatoimen tavoitteena on tukea ja edistää kaikkien ikäryhmien hyvinvointia, terveyttä ja toimintakykyä monipuolisesti. Liikunta on selkeästi yhteydessä työkykyyn ja terveyteen. Kuntalaisten liikkumista ja liikuntaharrastuksen aloittamista edistää kunnan monipuolinen luonto, arkiympäristö sekä rakennetut liikuntapaikat yhdessä. Nämä mahdollistavat säännöllisen liikunnan ja fyysisen aktiivisuuden harjoittamisen. Kuntalaisia aktivoidaan erilaisilla kampanjoilla vuoden aikana.

Kuntalaisella tulisi olla matala kynnyks osallistua tarjottuihin liikkumisen mahdollisuuksiin. Tätä edistää liikuntapaikkojen saavutettavuus ja monipuolisuus. Kuntosalin saavutettavuutta on lisätty tarjoamalla erityisryhmille salipassi. Yli 75-vuotiaille senioreille sekä 15-20 -vuotiaalle nuorille on ilmaiset kuntosalikäynnit omaehtoiseen harjoitteluun kuntosalilla. Frisbeegolfradan kehittäminen saatettiin karttojen ja opasteiden osalta valmiiksi vuoden 2024 aikana. Vuonna 2023 käynnistynyt liikunnallisen elämäntavan kehittämishanke yhdessä Isojoen kunnan kanssa tulee päätökseen 2025 lopussa.

Nuorisotyössä painopistealueina ovat tavoitteellisten peruspalvelujen turvaaminen, elinolojen parantaminen, sosiaalinen vahvistaminen sekä nuorten kasvun tukeminen aktiivisiksi kansalaisiksi. Nuorille suunnattua tietoa jaetaan eri kanavia käyttäen ja hyödynnetään muun muassa sosiaalisen median keinoja. Karijoella toimii nuorisovaltuusto, jonka kautta nuoret pääsevät osallisiksi päätöksentekoon ja tuomaan ajatuksiaan päättäjien tietoon. Loppusyksystä 2025 valitaan nuorisovaltuusto kaudelle 2026. Nuorisovaltuusto on 4-8 paikkainen. Nuorisotoimen ostopalveluihin vuodelle 2026 on varattu etsivän nuorisotyön maksuosuutta 2650 euroa.

Nuorisotila toimii niin sanotussa Mäkisen talossa. Nuorisotilaan on palkattu valvoja, joka pitää tilaa sovitusti auki kolmesti viikossa. Yhdistyksien kautta nuorilla on mahdollisuus käyttää Kuuselan, Ohrikylän sekä Myrkynt koulun tiloja.

Solmu Mäkirannan rahasto perustettiin vuoden 2011 alussa, minkä tarkoituksena on tukea paikkakuntalaisia 15 – 29 -vuotiaita urheilussa menestyneitä nuoria sekä avustaa opiskelijoita. Rahastosta käytetään vuoden 2026 kuluessa varoja myös edistämään nuorten terveellisiä elämäntapoja sekä nuorten urheilua, liikuntaa ja opiskelua.

Kuntalaisille turvataan mahdollisuus kehittävään vapaa-aikaan ja viihtyvyyteen tukemalla avustuksin sekä yhteistyöllä järjestötoimintaa, tarjoamalla liikuntapaikkoja sekä vapaa-ajanpalveluja yhteistyössä eri hallintokuntien ja organisaatioiden kanssa. Vuodelle 2026 on varattu toimintaan avustusraha.

Lisäksi palkitaan vuoden lopussa Vuoden karijokinen ja ryhtinuori/ryhtinuoret. Kuntalaisia on myös osallistettu pyytämällä heitä antamaan oman ehdotuksensa vapaa-aikatoimen investointisuunnitelmaan.

Liikunta- ja nuorisopalvelut Tuloslaskelma	Tilinp. 2024	Ed.Budj. 2025	Lautakunta 2026	Hallitus 2026	Muutos %	TS2tuh. 2027	TS3tuh. 2028
Toimintatuotot	45369	20500	4500	18500	-9,8	19	19
Toimintakulut	-150029	-170133	-172229	-156649	-7,9	-159	-160
Toimintakate/ Jäämä	-104660	-149633	-167729	-138149	-7,7	-140	-141
VUOSIKATE	-104660	-149633	-167729	-138149	-7,7	-140	-141
Poistot ja arvonalennukset	-16841	-15556	-20098	-20098	29,2	-20	-20
TILIKAUDEN TULOS	-121501	-165189	-187827	-158247	-4,2	-160	-161
Tilikauden yli-/alijäämä	-121501	-165189	-187827	-158247	-4,2	-160	-161

2.3 Kasvatus- ja opetuslautakunta

Vastaava viranhaltija: sivistysjohtaja

2.3.1 Opetustoimen hallinto

Tavoite:*

Lautakunnan ja hallinnon tehtävänä on tukea kouluja ja varhaiskasvatusta niiden opetus- ja kasvatustyössä.

Yhteisten koulujen toiminnan kehittämiseen osallistumalla taataan Karijoen kunnan oppilaille parhaat jatko-opintoedellytykset.

Opetustoimen hallinto Tuloslaskelma	Tilinp. 2024	Ed.Budj. 2025	Lautakunta 2026	Hallitus 2026	Muutos %	TS2tuh. 2027	TS3tuh. 2028
Toimintatuotot							
Toimintakulut	-5124	-2250	-4000	-4000	77,8	-4	-4
Toimintakate/ Jäämä	-5124	-2250	-4000	-4000	77,8	-4	-4
VUOSIKATE	-5124	-2250	-4000	-4000	77,8	-4	-4
TILIKAUDEN TULOS	-5124	-2250	-4000	-4000	77,8	-4	-4
Tilikauden yli-/alijäämä	-5124	-2250	-4000	-4000	77,8	-4	-4

2.3.2 Peruskoulut

Tavoite:*

Laadukas peruskoulutus on kunnan strategian mukaisesti yksi merkittävimmistä kunnan vetovoimatekijöistä. Perusopetuksen keskeisenä tavoitteena onkin tarjota laadukasta, turvallista ja oppimista tukevaa opetusta, jossa oppilaiden yksilöllinen kasvu ja kehitys turvataan. Opetuksessa korostetaan elinikäisen oppimisen valmiuksia, oppimisen iloa sekä vastuullista suhtautumista omaan opiskeluun. Oppilaita tuetaan kasvamaan itsenäisiksi, yhteistyökykyisiksi ja vastuullisiksi yhteiskunnan jäseniksi.

Opetuksen tavoitteena on kehittää oppilaiden tiedollisia ja taidollisia valmiuksia, vahvistaa realistista minäkuvaa sekä edistää tasa-arvoa, yhdenvertaisuutta ja oikeudenmukaisuutta. Oppimisympäristöjä pyritään kehittämään jatkuvasti joustaviksi ja monipuolisiksi ja oppilaille tarjotaan mahdollisuuksia osallistua koulun toiminnan suunnitteluun ja kehittämiseen.

Kodin ja koulun välinen yhteistyö on tärkeä osa koulun toimintakulttuuria, jonka avulla vahvistetaan oppilaan kokonaisvaltaista hyvinvointia ja oppimista. Opetuksen järjestäjän tavoitteena on varmistaa kaikille oppilaille tasa-arvoiset ja laadukkaat opetuspalvelut riittävien resurssien, asianmukaisin tiloin ja ammattitaitoisen henkilöstön tuella.

Karijoen kunnassa perusopetus järjestetään alakouluikäisten oppilaiden osalta Karijoen koulussa ja toiminta perustuu vuonna 2016 käyttöön otettuun valtakunnalliseen opetussuunnitelmaan, jota on täydennetty paikallisin osin alueellisena yhteistyönä.

Perusopetuksessa toteutettiin 1.8.2025 alkaen kaksi merkittävää uudistusta. Ensimmäisessä opetussuunnitelmaan lisättiin yhteensä 3 viikkotuntia äidinkieltä ja matematiikkaa

vuosiluokille 1-6 valtioneuvoston päätöksen mukaisesti ja se vaikutti myös koulun tuntikehykseen. Uudistuksen tarkoituksena on vahvistaa kyseisten aineiden perustaitoja. Toinen uudistus koski oppilaiden tuen uudistusta, jossa käytössä ollut kolmiportainen tuki poistui käytöstä ja uudistuksen myötä painopiste siirtyi enemmän ennakoivien tukitoimien vahvistamiseen siten, että oppimisen tukea on tarjolla yksilöllisesti ja riittävästi tarpeita vastaavasti. Opetuksen arviointi järjestetään Karijoen kunnan opetussuunnitelman tavoitteiden ja opetussisältöjen mukaisesti.

Karijoen koulussa työskentelee vuonna 2026 4 luokanopettajaa, 1 laaja-alainen erityisopettaja, 1 erityisluokanopettaja ja 3 koulunkäynninohjaajaa. Lisäksi koululla jatkaa kevätlukukaudella OPH:n hankerahan turvin määräaikainen resurssiopettaja. Opiskeluhoollon palvelujen järjestämismäärä on Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueella, josta kouluterveydenhoitajan, -kuraattorin sekä vastaavan kuraattorin palvelut tulevat.

Perusopetuksen lisäksi koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta jatkuu koulun alaisuudessa ja sitä hoitavat koulunkäynninohjaajat. Aamu- ja iltapäivätoiminnan tehtävänä on tukea lapsen kokonaisvaltaista hyvinvointia ja terveyttä sekä luoda pohjaa hyvälle kasvulle sekä lyhentää pienten koululaisten yksinoloaikaa ennen ja jälkeen koulupäivän.

Oppilasennuste

Lukuvuosi	1. lk	2. lk	3. lk	4. lk	5. lk	6. lk	yht.
2021-22	5	12	13	8	7	8	53
2022-23	9	7	15	13	9	9	62
2023-24	12	9	6	15	13	10	65
2024-25	13	13	9	6	14	14	69
2025-26	6	13	11	9	5	13	57
2026-27	8	6	13	11	9	5	52
2027-28	6	8	6	13	11	9	53
2028-29	4	6	8	6	13	11	48
2029-30	4	4	6	8	6	13	41
2030-31	9	4	4	6	8	6	37
2031-32	4	9	4	4	6	8	35
2032-33	5	4	9	4	4	6	32

Riskit

- Ikääntyvä koulurakennus ja sen rakenteiden ja tekniikan kunto/kestävyys
- Kunnan syntyvyys ja sen vaikutus oppilasmääriin
- Pätevän henkilöstön saatavuus, erityisesti sijaisten osalta
- Yksilöllistä tukea tarvitsevien oppilaiden määrän kasvava kehitys ja heidän tuen järjestäminen

Peruskoulut Tuloslaskelma	Tilinp. 2024	Ed.Budj. 2025	Lautakunta 2026	Hallitus 2026	Muutos %	TS2tuh. 2027	TS3tuh. 2028
Toimintatuotot	91093	75000	70900	70900	-5,5	71	71
Toimintakulut	-836189	-908651	-942754	-942754	3,8	-960	-966
Toimintakate/ Jäämä	-745096	-833651	-871854	-871854	4,6	-889	-895
VUOSIKATE	-745096	-833651	-871854	-871854	4,6	-889	-895
Poistot ja arvonalennukset	-36390	-12267	-58750	-58750	378,9	-59	-59
TILIKAUDEN TULOS	-781486	-845918	-930604	-930604	10	-948	-954
Tilikauden yli-/alijäämä	-781486	-845918	-930604	-930604	10	-948	-954

2.3.3 Yhteiset koulut

Tavoite:*

Tavoitteena on taata yläkoulun oppilaille sellaiset tiedot, taidot ja valmiudet, että he selviytyvät mahdollisimman hyvin jatko-opinnoissa ja työelämässä. Yhteisten koulujen toiminnan kehittämiseen osallistumalla, taataan Karijoen kunnan oppilaille parhaat mahdollisuudet jatko-opintoihin.

Karijoella on sopimus Kristiinankaupungin kanssa yläkouluikäisten oppilaiden koulutuksesta.

Yhteiset koulut Tuloslaskelma	Tilinp. 2024	Ed.Budj. 2025	Lautakunta 2026	Hallitus 2026	Muutos %	TS2tuh. 2027	TS3tuh. 2028
Toimintatuotot	36329	60092	46112	46112	-23,3	46	46
Toimintakulut	-379847	-386554	-351583	-351583	-9	-352	-352
Toimintakate/ Jäämä	-343518	-326462	-305471	-305471	-6,4	-306	-306
VUOSIKATE	-343518	-326462	-305471	-305471	-6,4	-306	-306
Poistot ja arvonalennukset	-4680	-251	-251	-251		0	0
TILIKAUDEN TULOS	-348198	-326713	-305722	-305722	-6,4	-306	-306
Tilikauden yli-/alijäämä	-348198	-326713	-305722	-305722	-6,4	-306	-306

2.3.4 Varhaiskasvatus

Tavoite:*

Karijoella varhaiskasvatusta, esiopetusta ja esiopetusta täydentävää varhaiskasvatusta järjestetään Päivärinteen päiväkodissa. Lisäksi varhaiskasvatuksen järjestämiseen kuuluu lasten kotihoidontuki, jota maksetaan perheelle, jonka alle 3-vuotias lapsi ei ole varhaiskasvatuksessa. Varhaiskasvatuksen toimintaa toteutetaan varhaiskasvatuslain ja varhaiskasvatussuunnitelman mukaisesti.

Tällä hetkellä varhaiskasvatuspalveluiden piirissä on suurin osa ikäluokista.

Varhaiskasvatukseen tulevien lasten kohderyhmä painottuu alle 3-vuotiaisiin.

Varhaiskasvatuspalvelua käyttävien lasten määrä laskee tulevalla toimikaudella. Tukea tarvitsevien lasten määrä on lisääntynyt aiempaan verrattuna. Tuen järjestämiseen varaudutaan niin rakenteellisin kuin pedagogisin ratkaisuin.

Lapsen oppimisen polku jatkuu joustavasti varhaiskasvatuksesta esiopetukseen ja sieltä kouluun lapsen tarpeista lähtevänä. Varhaiskasvatus tarjoaa terveellisen, turvallisen ja virikkeellisen kasvuympäristön jokaiselle lapselle. Leikki, luonto ja ympäristössä tapahtuva toiminta sekä liikunta kaikissa muodoissaan ovat tärkeitä asioita varhaiskasvatuksessamme. Toimintaa järjestetään siten, että se tukee lapsen kasvua ja kehitystä monipuolisesti, huomioiden jokaisen lapsen yksilöllisyyden ja erityiset tarpeet.

Yhteistyö kotien kanssa on tärkeä osa lapsen tasapainoisen kasvun kannalta. Lasten kuuleminen ja osallisuus ikätaso huomioiden toteutetaan varhaiskasvatussuunnitelman mukaisesti.

Varhaiskasvatuksen erityisopettaja työskentelee päiväkodilla kuusi tuntia viikossa. Erityisopettajan palveluiden tarve näyttää lisääntyvän lasten erilaisten haasteiden ja tuen tarpeen lisääntymisen myötä. Palvelun riittävyys tulee olemaan haaste tulevinakin vuosina.

Vuoden 2026 tavoitteena on laadukkaiden varhaiskasvatuspalveluiden järjestäminen. 2025 on otettu käyttöön Karvin arviotijärjestelmä Valsi, jonka käyttöä tulevaisuudessa jatketaan arvioinnissa säännöllisesti. Lisäksi panostetaan lasten ja huoltajien tekemään arviointiin. Varhaiskasvatuksessa painotetaan kiusaamisen ehkäisyä sekä positiivista pedagogiikkaa. Henkilöstön ammattitaitoa ylläpidetään säännöllisellä koulutuksella sekä tuetaan heidän työhyvinvointiaan järjestämällä tarvittaessa työnohjausta sekä työyhteisökoulutusta.

Esiopetus

Karijoen esiopetus toteutetaan perusopetuslain ja esiopetussuunnitelman mukaisesti. Turvallinen oppimisympäristö on erityisen tärkeä, jotta esiopetukseen on mukava tulla ja lapset viihtyvät ja oppivat. Lapsen kasvua tukee myös tasokas opetus. Tämä taataan riittävällä henkilöstöllä sekä riittäväillä tilaratkaisuilla. Pidämme yhteistyötä huoltajien kanssa erityisen tärkeänä lasten kasvun, kehityksen ja oppimisen tukemisessa.

Opetuksessa huomioidaan lasten henkilökohtaiset oppimisen haasteet. Tässä apuna käytämme pienryhmätoimintaa. Hyödynnämme myös kaikki mahdolliset yhteistyötahot.

Koulukuraattorin palvelut ostetaan Kauhajoelta. Moniammatillisen yhteistyön avulla lapset saavat tarvittavan avun riittävän ajoissa.

Niin kuin varhaiskasvatuksessa myös esiopetuksen puolella riskitekijänä on pätevien sijaisten saaminen. Esiopetuksessa erityisopetuspalveluiden tarve lisääntyy samalla tavalla kuin yleisestikin varhaiskasvatuksen puolella. Tällä hetkellä esiopetukseen on varattu kolme tuntia viikossa, jonka riittävyys on haasteellista lasten lisääntyvien tuen tarpeiden ja haasteiden vuoksi. Karijoen kunta on saanut valtion erityisavustusta varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen koulutuksellista tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistäviin toimenpiteisiin. Tätä avustusta käytetään vuonna 2026 varhaiskasvatuksen avustajan palkkaukseen esiopetusryhmään.

Varhaiskasvatus Tuloslaskelma	Tilinp. 2024	Ed.Budj. 2025	Lautakunta 2026	Hallitus 2026	Muutos %	TS2tuh. 2027	TS3tuh. 2028
Toimintatuotot	61543	22000	16200	16200	-26,4	16	16
Toimintakulut	-819211	-768776	-733320	-733320	-4,6	-747	-751
Toimintakate/ Jäämä	-757668	-746776	-717120	-717120	-4,0	-731	-735
VUOSIKATE	-757668	-746776	-717120	-717120	-4,0	-731	-735
Poistot ja arvonalennukset	-47425	-38101	-38692	-38692	1,6	-39	-39
TILIKAUDEN TULOS	-805093	-784877	-755812	-755812	-3,7	-770	-774
Tilikauden yli-/alijäämä	-805093	-784877	-755812	-755812	-3,7	-770	-774

2.4 Tekninen lautakunta

Vastaavat viranhaltijat: tekninen johtaja ja rakennustarkastaja (rakennusvalvonta)

2.4.1 Rakennusvalvonta

Tavoite:*

	2026	2027	2028
Henkilöstö	0,5	0,5	0,5
Myönnetyt rakennus- ja toimenpideluvat	30	30	30

Rakennusvalvonnan tehtävänä on valvoa rakentamislain toteutumista.

Rakennusvalvonnan tavoitteena on edistää turvallisen, terveellisen ja viihtyisän rakennetun ympäristön muodostumista: suunnitelmien, tarkastuksen, neuvonnan ja ohjauksen, rakennustyön ja rakennetun ympäristön sekä hyvän asiakaspalvelun avulla. Tavoitteena on käsitellä lupahakemukset viipymättä heti kun lupakäsittelyä varten tarvittavat asiakirjat on toimitettu rakennusvalvontaan.

Rakennusjärjestystä uudistetaan siten että se vastaa maankäyttö- ja rakennuslain korvaavaa rakentamislakia.

Yksityistieavustukset:

Hyväkuntoiset yksityistiet ovat tärkeä ja täydentävä osa kunnan tieverkkoa.

Yksityistieavustuksia jakamalla pyritään turvaamaan asuminen, vapaa-ajan asuminen, maa- ja metsätalouden sekä yritystoiminnan harjoittaminen yksityisteiden vaikutuspiirissä.

Lautakunnan tavoitteena on jakaa vuosittain sellaisille yksityisille tiekunnille, joilla ei ole kunnan kanssa hoitosopimusta ja jotka muuten täyttävät kunnan määrittelemät avustusehdot, kunnossapitoavustusta. Tämän lisäksi tavoitteena on, että tiekunnat voivat hakea pienehköihin liikenneturvallisuutta parantaviin kohteisiin tekniseltä toimelta avustusta.

	2026	2027	2028
Yksityistieavustus/€	15.000	15.000	15.000
Liikenneturvallisuutta parantavat hankkeet /€	1.500	1.500	1.500
Avustettavat tiet/km	37	37	37

Rakennusvalvonta Tuloslaskelma	Tilinp. 2024	Ed.Budj. 2025	Lautakunta 2026	Hallitus 2026	Muutos %	TS2tuh. 2027	TS3tuh. 2028
Toimintatuotot	4055	6000	6000	6000	0,0	6	6
Toimintakulut	-89466	-56674	-68332	-68332	20,6	-69	-69
Toimintakate/ Jäämä	-85411	-50674	-62332	-62332	23,0	-63	-63
VUOSIKATE	-85411	-50674	-62332	-62332	23,0	-63	-63
TILIKAUDEN TULOS	-85411	-50674	-62332	-62332	23,0	-63	-63
Tilikauden yli-/alijäämä	-85411	-50674	-62332	-62332	23,0	-63	-63

2.4.2 Tekninen hallinto

Tavoite:*

Teknisen toimen tavoitteena on luoda viihtyisä, terveellinen ja turvallinen elinympäristö. Tekninen toimi huolehtii yhdyskunnan toiminnan ja kehittämisen edellyttämistä toimenpiteistä kuten suunnittelu-, rakentamis-, käyttö- ja kunnossapitotehtävistä. Hallinnon tavoitteena on mahdollistaa toiminta-ajatuksen toteutuminen.

	2026	2027	2028
Henkilöstö	1,5	1,5	1,5

Tekninen hallinto Tuloslaskelma	Tilinp. 2024	Ed.Budj. 2025	Lautakunta 2026	Hallitus 2026	Muutos %	TS2tuh. 2027	TS3tuh. 2028
Toimintatuotot	3600	3600	3600	3600		4,0	4
Toimintakulut	-133200	-114318	-122912	-122912	7,5	-126,0	-127
Toimintakate/ Jäämä	-129600	-110718	-119312	-119312	7,8	-122	-123
VUOSIKATE	-129600	-110718	-119312	-119312	7,8	-122	-123
TILIKAUDEN TULOS	-129600	-110718	-119312	-119312	7,8	-122	-123
Tilikauden yli-/alijäämä	-129600	-110718	-119312	-119312	7,8	-122	-123

2.4.3 Yleiset työt

Tavoite:*

Liikenneväylät:	2026	2027	2028
Kunnan hoidossa olevat yksityistiet, km	48,2	48,2	48,2
Kaavatiet, km	7,0	7,0	7,0

Tiet pyritään hoitamaan mahdollisimman kustannustehokkaasti. Tavoitteeseen päästään kilpailuttamalla tienhoitourakat säännöllisesti.

Tavoitteena on jatkuvasti parantaa tieverkoston kuntoa sekä lisätä liikenneturvallisuutta. Tavoitteena on saada kunnan kanssa hoitosopimuksen tehneiden, ns. nukkuvien tiekuntien hallinto ajan tasalle.

Jätehuolto:

Tavoitteena on huolehtia kunnassa syntyvistä jätteistä edullisesti huomioiden jätelain asettamat tavoitteet.

Ylikylän suljetun kaatopaikan sulkemistöitä jatketaan. Tavoitteena on saada alue sellaiseen kuntoon, että kaatopaikalle voidaan tehdä määräysten mukainen lopullinen tiivis pintakerros.

Puistot ja muut yleiset alueet:	2026	2027	2028
Hoidettuja puistoja (ha)	6	6	6

Puistoihin ja yleisiin alueisiin kuuluvat puistoalueet, leikkikenttä, Peurajärven uimaranta,

Myrkyin vapaa-ajan keskuksen uimaranta ympäristöineen sekä kiinteistöjen pihat ja puutarhat.

Tavoitteena on, ettei asemakaava-alueella ole kunnan omistuksessa hoitamattomia joutomaa-alueita. Kunnan omistamat alueet pyritään rakentamaan helppohoitoisiksi puistoiksi mahdollisuuksien mukaan. Rakentamattomat tontit pidetään siisteinä heinäniitolla ja vesakonraivauksella.

Puistojen hyvä hoito edellyttää kesällä lisätyövoiman palkkaamista. Kesäajaksi palkataan puutarha- ja puistotöihin koululaisia.

Tavoitteena on hyvin hoidetut, monikäyttöiset ja viihtyisät puisto- ja yleiset alueet.

Yleiset työt Tuloslaskelma	Tilinp. 2024	Ed.Budj. 2025	Lautakunta 2026	Hallitus 2026	Muutos %	TS2tuh. 2027	TS3tuh. 2028
Toimintatuotot	2851	1000			-100,0		
Toimintakulut	-124637	-103827	-99249	-99249	-4,4	-100	-100,0
Toimintakate/ Jäämä	-121786	-102827	-99249	-99249	-3,5	-100	-100
VUOSIKATE	-121786	-102827	-99249	-99249	-3,5	-100	-100
Poistot ja arvonalennukset	-57085	-32140	-59026	-59026	83,7	-59	-59
TILIKAUDEN TULOS	-178871	-134967	-158275	-158275	17,3	-159	-159
Tilikauden yli-/alijäämä	-178871	-134967	-158275	-158275	17,3	-159	-159

2.4.4 Kiinteistöt

Tavoite:*

Metsätilat:

Tekninen toimi huolehtii kunnan metsäomaisuudesta. Palvelut ostetaan ulkopuolisilta palvelujentarjoajilta.

Nuoria metsiä hoidetaan sekä taimikonhoitotöitä tehdään vuosittain 10 - 15 ha:n alalla. Oikea-aikaisilla harvennuksilla ja taimikonhoitotöillä turvataan puuston järeytymisen ja metsätilojen arvon nousu. Päätehakkuuikäisiä metsiä hakataan ajallaan, huomioiden kuitenkin puutavaran markkinahinta mahdollisimman hyvän tuoton saamiseksi. Myytävät leimikot kilpailutetaan aina.

Asuinhuoneistot:

Vuokrahuoneistoihin tehdään tarvittavia vuosi- ja peruskorjauksia.

Asuntojen kunnossapidossa huomioidaan käyttäjien tarpeet ja voimassa olevat rakentamismääräykset sekä pyritään säästämään energiaa.

Muut kiinteistöt:

Rakennusten painopistealueena ovat niiden terveellisyys, turvallisuus, viihtyisyys sekä kunnossapitotoimien oikea-aikaisuus.

Kiinteistöille tehdään vuosikorjauksia ja tarvittaessa peruskorjauksia.

Kunnossapidossa huomioidaan käyttäjien tarpeet ja voimassa olevat rakentamismääräykset.

Kiinteistöt Tuloslaskelma	Tilinp. 2024	Ed.Budj. 2025	Lautakunta 2026	Hallitus 2026	Muutos %	TS2tuh. 2027	TS3tuh. 2028
Toimintatuotot	58612	80000	80000	80000		80,0	80,0
Toimintakulut	-648396	-511910	-529210	-529210	3,4	-531,0	-532,0
Toimintakate/ Jäämä	-589784	-431910	-449210	-449210	4	-451	-452
VUOSIKATE	-589784	-431910	-449210	-449210	4	-451	-452
Poistot ja arvonalennukset	-122202	-115935	-117058	-117058	13,9	-147	-147
TILIKAUDEN TULOS	-711987	-547845	-566268	-566268	6,1	-598	-599
Tilikauden yli-/alijäämä	-711987	-547845	-566268	-566268	6,1	-598	-599

2.4.5 Tukipalvelut

Tavoite:*

Tukipalvelut huolehtii kunnan kiinteistöjen (pois luettuna hyvinvointialueelle vuokratut kiinteistöt) siivouksesta. Tehtävät hoidetaan kunnan omalla palkatulla henkilökunnalla.

Tukipalvelut Tuloslaskelma	Tilinp. 2024	Ed.Budj. 2025	Lautakunta 2026	Hallitus 2026	Muutos %	TS2tuh. 2027	TS3tuh. 2028
Toimintatuotot	145799	135000	117600	117600	-12,9	118	118
Toimintakulut	-148816	-111938	-141961	-141961	26,8	-145	-146
Toimintakate/ Jäämä	-3017	23062	-24361	-24361	-205,6	-27	-29
VUOSIKATE	-3017	23062	-24361	-24361	-205,6	-27	-29
Poistot ja arvonalennukset	-297	-184			-100,0		
TILIKAUDEN TULOS	-3314	22878	-24361	-24361	-206,5	-27	-29
Tilikauden yli-/alijäämä	-3314	22878	-24361	-24361	-206,5	-27	-29

2.4.6 Vesihuolto

Tavoite:*

	2026	2027	2028
Verkkoon pumpattu vesimäärä m ³	30.000	30.000	30.000

Tavoitteena on turvata vesilaitoksen asiakkaille kaikissa tilanteissa häiriötön puhtaan veden saanti. Vedenlaatua tarkkaillaan säännöllisesti otettavilla vesinäytteillä. Vesihuoltoon on laadittu talousveden valvontatutkimusohjelma. Vesilaitoksen linjaston kuntoa tarkkaillaan ja tehdään tarvittaessa ennakoivia huoltotoimenpiteitä.

Viemäriverkon toimivuutta seurataan jatkuvasti. Verkostolle tehdään tarvittaessa ennakoivia huoltotoimenpiteitä mm. vuoto- ja hulevesien linjastoon pääsyn estämiseksi. Vesilaitokselle on laadittu varautumissuunnitelma.

Vesi- ja viemärlaitos Tuloslaskelma	Tilinp. 2024	Ed.Budj. 2025	Lautakunta 2026	Hallitus 2026	Muutos %	TS2tuh. 2027	TS3tuh. 2028
Liikealijäämä/-ylijäämä	-25642	-1591	-18279	-18279	1148,9	-18	-18
Rahoitustuotot ja kulut							
Korkokulut						0	0
Korvaus jäännös- pääomasta	-8013	-8013	-8013	-8013		-8	-8
Ylijäämä/-alijäämä ennen satunnaisia eriä	-33655	-9604	-26292	-26292	173,8	-26	-26
Ylijäämä/-alijäämä ennen varauksia	-33655	-9604	-26292	-26292	173,8	-26	-26
Tilikauden yli-/alijäämä	-33655	-9604	-26292	-26292	173,8	-26	-26

Perustelu:

Vesihuoltolaitoksella on oma vedenottamo. Lisäksi Sahakankaan teollisuusalueelle ostetaan vettä vesiyhtymältä. Poikkeustilanteisiin on varauduttu vesiyhteellä yksityisen vesiosuuskunnan ja vesiyhtymän verkoihin.

Karijoen kunnan vesihuoltolaitos toimittaa vettä toiminta-alueellaan kirkonkylään ja Sahakankaan teollisuusalueelle sekä muille vesijohtoverkkoon liittyneille asiakkaille. Lisäksi vettä myydään useille pienille vesilaitoksille.

Kunnan jätevesiviemäriverkostoon toiminta-alueena on kirkonkylän kaava-alue. Sahakankaan teollisuusalueella on oma viemäriverkosto, josta jätevedet johdetaan kirkonkylän linjastoon. Kunnalla ei ole omaa jätevedenpuhdistamoa. Jätevedet johdetaan kirkonkylästä eteenpäin siirtoviemäriä pitkin Kristiinankaupungin jätevedenpuhdistamolle.

3 LIITTEET

3.1 Vesi- ja viemärlaitoksen tuloslaskelma

Vesi- ja viemärlaitos	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027 tuh.	TS 2028 tuh.
Liikevaihto	96 116,00	88 300	93 800	94	94
Liiketoiminnan muut tuotot					
Tuet ja avustukset					
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat					
Ostot tilikauden aikana	-21 520,00	-17 000	-15 500	-16	-16
Palvelujen ostot	-56 055,00	-51 100	-57 450	-57	-57
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-462,00	-2 000	-2 000	-2	-2
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-76,00	-333	-343	0	0
Muut henkilösivukulut	-6,00	-50	-56	0	0
Poistot ja arvonalennukset					
*Suunnitelman mukaiset poistot	-43 639,00	-18 908	-35 930	-36	-36
Liiketoiminnan muut kulut		-500	-800	-1	-1
*Liikelylijäämä/alijäämä	-25 642,00	-1 591	-18 279	-18	-18
Rahoitustuotot ja -kulut					
*Korkokulut					
*Korvaus jäännöspääomasta	-8 013,00	-8 013	-8 013	-8	-8
Ylijäämä/alijäämä ennen satunnaisia eriä	-33 655,00	-9 604	-26 292	-26	-26
Ylijäämä / alijäämä ennen varauksia	-33 655,00	-9 604	-26 292	-26	-26
Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-33 655,00	-9 604	-26 292	-26	-26

*SITOVAT ERÄT

3.2 Karijoen kunnan tuloslaskelma

Hallituksen esitys Ulkoisen/sisäinen	Talousarvio ja -suunnitelma 1.1.2026-31.12.2026						
	Tilinp. 2024	Ed.budj 2025	Lautakunta 2026	Hallitus 2026	Muutos %	TS2 tuh. 2027	TS3 tuh. 2028
KARIJOEN KUNTA TULOSLASKELMA							
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot							
Liiketoiminnan myyntituotot	90 124	168 300	173 800	173 800	3,3	174	174
Täydet valtiolta saadut korvaukset	7 500						
Korvaukset kunnilta ja kuntayhteisöiltä	42 276	61 592	54 112	54 112	-12,1	54	54
Muut suoritteiden myyntituotot	311 138	245 500	182 500	234 000	-4,7	234	234
Myyntituotot	451 038	475 392	410 412	461 912	-2,8	462	462
Maksutuotot							
Hoitopäivämaksut /ap-ip	46 156	26 000	21 700	21 700	-16,5	22	22
Yhdyskuntapalvelujen maksut	3 704	6 000	6 000	6 000		6	6
Muut palvelumaksut	120						
Maksutuotot	49 980	32 000	27 700	27 700	-13,4	28	28
Tuet ja avustukset	139 346	27 400	300	10 300	-62,4	10	10
Muut toimintatuotot							
Vuokratuotot	711 690	675 785	600	408 600	-39,5	459	459
Muut toimintatuotot	79 408	10 900	1 400	9 400	-13,8	9	9
Muut toimintatuotot	791 098	686 685	2 000	418 000	-39,1	468	468
TOIMINTATUOTOT	1 431 461	1 221 477	440 412	917 912	-24,9	968	968
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut							
Palkat ja palkkiot							
Maksetut palkat ja palkkiot	-1 606 357	-1 564 631	-1 338 150	-1 583 600	1,2	-1 627	-1 642
Jaksotetut palkat ja palkkiot	-13 088	-13 300	-4 700	-18 500	39,1	-19	-19
Henkilöstökorvaukset, henk.korjauserät	11 424						
Palkat ja palkkiot	-1 608 021	-1 577 931	-1 342 850	-1 602 100	1,5	-1 645	-1 661
Henkilösivukulut							
Eläkekulut	-345 352	-328 891	-283 167	-329 211	0,1	-337	-339
Muut henkilösivukulut	-25 384	-37 402	-36 531	-42 351	13,2	-44	-44
Henkilösivukulut	-370 737	-366 293	-319 698	-371 562	1,4	-380	-383
Henkilöstökulut	-1 978 758	-1 944 224	-1 662 548	-1 973 662	1,5	-2 026	-2 044
Palvelujen ostot							
Asiakaspalvelujen ostot	-421 939	-414 204	-357 233	-381 233	-8	-381	-381
Muiden palvelujen ostot	-1 262 467	-1 284 595	-754 105	-1 351 865	5,2	-1 352	-1 352
Palvelujen ostot	-1 684 406	-1 698 799	-1 111 338	-1 733 098	2	-1 733	-1 733
Aineet, tarvikkeet ja tavarat							
Ostot tilikauden aikana	-535 162	-467 025	-473 550	-478 850	2,5	-479	-479
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-535 162	-467 025	-473 550	-478 850	2,5	-479	-479
Avustukset							
Avustukset kotitalouksille	-22 168	-24 000	-25 500	-25 500	6,3	-26	-26
Avustukset yhteisöille	-142 531	-227 500	-28 000	-194 800	-14,4	-195	-195
Avustukset	-164 699	-251 500	-53 500	-220 300	-12,4	-220	-220
Muut toimintakulut							
Vuokrat	-90 223	-82 700	-85 500	-91 700	10,9	-92	-92
Muut toimintakulut	-58 944	-35 845	-12 245	-40 745	13,7	-41	-41
Muut toimintakulut	-149 167	-118 545	-97 745	-132 445	11,7	-132	-132
TOIMINTAKULUT	-4 512 192	-4 480 093	-3 398 681	-4 538 355	1,3	-4 590	-4 609

TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-3 080 730	-3 258 616	-2 958 269	-3 620 443	11,1	-3 622	-3 641
Verotulot	2 595 550	2 470 000		2 716 000	10	2 716	2 716
Valtionosuudet	978 430	1 140 633		1 095 500	-4	1 096	1 096
Rahoitustuotot ja -kulut							
Muut rahoitustuotot	13 628	8 013		8 013		8	8
Korkokulut	-26 181	-35 000			-100		
Muut rahoituskulut	-8 250	-8 013	-8 013	-8 013		-8	-8
Rahoitustuotot ja -kulut	-20 803	-35 000	-8 013		-100		
VUOSIKATE	472 446	317 017	-2 966 282	191 057	-39,7	189	171
Poistot ja arvonalentumiset							
Suunnitelman mukaiset poistot	-333 045	-237 337	-333 413	-348 413	46,8	-363	-363
Poistot ja arvonalentumiset	-333 045	-237 337	-333 413	-348 413	46,8	-363	-363
Satunnaiset tuotot ja kulut							
Satunnaiset kulut	13 309						
Satunnaiset tuotot ja kulut	13 309						
TILIKAUDEN TULOS	152 710	79 680	-3 299 695	-157 356	-297,5	-174	-193
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	152 710	79 680	-3 299 695	-157 356	-297,5	-174	-193

3.3 Talousarvio investoinneista

	Budjetti 2026	Bud/TS1 2027	Bud/TS2 2028
9107 KAAVOITUS			
RAKENNUTTAMINEN	-60 000		
INVESTOINTIMENOT	-60 000		
INVESTOINNIT NETTO	-60 000	0	0
9417 PÄIVÄKOTI			
RAKENNUTTAMINEN	-7 000		
INVESTOINTIMENOT	-7 000		
INVESTOINNIT NETTO	-7 000	0	0
9520 KIRJASTO / HANNUNRATI			
RAKENNUTTAMINEN	-3 500		
INVESTOINTIMENOT	-3 500		
INVESTOINNIT NETTO	-3 500	0	0
9664 LIIKUNTATOIMI/ KALUSTO			
KÄYTTÖOMAISUUDEN OSTOT	-13 500		
INVESTOINTIMENOT	-13 500		
INVESTOINNIT NETTO	-13 500	0	0
9665 PESÄPALLOKENTTÄ			
RAKENNUTTAMINEN	-10 000		
INVESTOINTIMENOT	-10 000		
INVESTOINNIT NETTO	-10 000	0	0
9671 PAARMANNINVIJURI			
RAKENNUTTAMINEN		-10 000	
INVESTOINTIMENOT		-10 000	
INVESTOINNIT NETTO	0	-10 000	0
9801 SÄHKÖINEN RAKENNUSLUPAJÄRJESTELMÄ			
RAKENNUTTAMINEN	-15 000		
INVESTOINTIMENOT	-15 000		
INVESTOINNIT NETTO	-15 000	0	0
9826 VUOKRATALON KORJAUS			
OMA RAKENTAMINEN	-30 000		
RAKENNUTTAMINEN		-30 000	-30 000
INVESTOINTIMENOT	-30 000	-30 000	-30 000
INVESTOINNIT NETTO	-30 000	-30 000	-30 000
9829 MYRKYN VUOKRATALOT			
RAKENNUTTAMINEN	-600 000		
INVESTOINTIMENOT	-600 000		
INVESTOINNIT NETTO	-600 000	0	0
9843 KARIJOEN KOULU			
RAKENNUTTAMINEN	-180 000	-40 000	-40 000
INVESTOINTIMENOT	-180 000	-40 000	-40 000
RAHOITUSOSUUDET			
INVESTOINTEIHIN	26 000		
INVESTOINTITULOT	26 000		
INVESTOINNIT NETTO	-154 000	-40 000	-40 000

9850 SALIININKOTI			
RAKENNUTTAMINEN	-32 000		
INVESTOINTIMENOT	-32 000		
INVESTOINNIT NETTO	-32 000	0	0
9860 VESIHUOLTO			
OMA RAKENTAMINEN	-45 000		
RAKENNUTTAMINEN		-45 000	-45 000
INVESTOINTIMENOT	-45 000	-45 000	-45 000
INVESTOINNIT NETTO	-45 000	-45 000	-45 000
9863 KAAVATIET RAKENTAMINEN /KUNNOSTUS			
RAKENNUTTAMINEN	-45 000	-45 000	-45 000
INVESTOINTIMENOT	-45 000	-45 000	-45 000
INVESTOINNIT NETTO	-45 000	-45 000	-45 000
9878 PEURAJÄRVI			
RAKENNUTTAMINEN	-180 000		
INVESTOINTIMENOT	-180 000		
RAHOITUSOSUUDET			
INVESTOINTEIHIN	104 255		
INVESTOINTITULOT	104 255		
INVESTOINNIT NETTO	-75 745	0	0
9879 SAUKKOTIE			
RAKENNUTTAMINEN	-10 000		
INVESTOINTIMENOT	-10 000		
INVESTOINNIT NETTO	-10 000	0	0
9880 ASUINALUEET			
RAKENNUTTAMINEN		-100 000	-100 000
INVESTOINTIMENOT		-100 000	-100 000
INVESTOINNIT NETTO	0	-100 000	-100 000
9895 TEKINEN TOIMI/KALUSTO			
KÄYTTÖOMAISUUDEN OSTOT	-14 000		
INVESTOINTIMENOT	-14 000		
INVESTOINNIT NETTO	-14 000	0	0
Yhteensä			
9001 OMA RAKENTAMINEN	-75 000		
9031 RAKENNUTTAMINEN	-1 142 500	-270 000	-260 000
9033 KÄYTTÖOMAISUUDEN OSTOT	-27 500		
9000 INVESTOINTIMENOT	-1 245 000	-270 000	-260 000
RAHOITUSOSUUDET			
9060 INVESTOINTEIHIN	130 255		
9049 INVESTOINTITULOT	130 255		
9080 INVESTOINNIT NETTO	-1 114 745	-270 000	-260 000

3.4 Rahoituslaskelma

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Tulorahoitus					
Vuosikate	472 445,95	317 017	191 057	189 141	170 605
Satunnaiset erät	13 309,09				
Tulorahoituksen korjauserät	-678,84				
Investoinnit					
Käyttöom.investoinnit	-376 726,02	-671 000	-1 245 000	-270 000	-260 000
Rahoitusos.investoint.			130 255		
Käyttöom.myyntitulot	850,00				
Muut tulot					
Varsinainen toim.ja investoin.netto	109 200,18	-353 983	-923 688	-80 859	-89 395
Rahoitustoiminta					
Antolainauksen muutokset					
*Antolainasaam.lisäys					
*Antolainasaam.vähennykset					
Pitkäaik.saam.lisäys					
Lainakannan muutos					
*Pitkäaik.lain.lisäys		600 000	600 000	300 000	300 000
Pitkäaik.lain.vähennys	-144 290,00	-116 890	-86 890	-86 890	-86 890
**Lyhytaikaisten lainojen muutos	0,00				
Oman pääoman muutokset					
Vaikutus maksuvalmiuteen	-35 089,82	129 127	-410 578	132 251	123 715

*=Sitovat erät

**=Lyhytaikaista lainaa saadaan nostaa enintään 1.000.000 euroa rahoitustilanteen mukaisesti.

3.5 Henkilöstösuunnitelma

Tulosalue	2025	2026	2027	2028
Virka- tai toiminimike				
Kunnanhallitus				
Kunnanjohtaja (v)	1			
Elinkeinopalvelut				
Yritys- ja elinvoimakoordinaattori (t)	1			
Keskustoimisto				
Hallintojohtaja (v)	1			
Toimistosihiteeri (t)	0,75			
Varhaiskasvatus				
Päiväkodin johtaja (v)	1			
Varhaiskasvatuksen opettaja (t)	2,6			
Perhepäivähoitaja/hoitajat (t)	4,8			
Varhaiskasvatuksen ryhmäavustaja (t)	0			
Esikoulu				
Varhaiskasvatuksen opettaja (v)	1			
Lastenhoitaja (t)	1			
Osa-aikainen avustaja (t)	0			
Peruskoulu				
Luokanopettaja (v)	4			
Luokanopettaja, määräaikainen (v)	1			
Tuntiopettaja	0			
Erityisopettaja (v) (ei täytetty)	1			
Koulunkäyntiohjaaja, vak. (t)	2			
Koulunkäyntiohjaaja, määräaik. (t)	1			
Keittäjä (t)	1,5			
Kirjasto				
Kirjastonhoitaja (t)	1			
Kirjastovirkailija (t)	0,25			
Vapaa-aika				
Hyvinvointikoordinaattori (t)	1			
Nuorisotilan valvoja (t)	0,25			
Liikunnanohjaaja	1			
Rakennusvalvonta				
Kunnan rakennustarkastaja (v)	(ostopalv.)			
Toimistosihiteeri (t)	0,5			
Tekninen hallinto				
Toimistosihiteeri (t)	0,5			
Tekninen johtaja (v)	1			
Kiinteistöt				
Kiinteistönhoitaja (t)	2,5			
Talonmies-vahtim/siivous (st)	0			
Tukipalvelut				
Siivooja (t)	2,8			
Ruoanjakaja/siivooja (t)	1			
Yhteensä/muutos	36,45			

3.6 Investointisuunnitelma

KARIJOEN KUNTA	2026	2027	2028
Kunnan rivitalo / tekninen lautakunta - peruskorjausta	-30.000	-30.000	-30.000
Vesi- ja viemärlaitos / tekninen lautakunta - vesihuollon ylläpito- ja korjaushankkeita	-45.000	-45.000	-45.000
Liikenneväylät / tekninen lautakunta - katujen rakentaminen ja peruskorjaus	-45.000	-45.000	-45.000
Peurajärvi / tekninen lautakunta - esteetön kävelylenkki ja iso laavu	-180.000 +104.255		
Päiväkoti / kasvatus- ja opetuslautakunta - päiväkodin yläkerran poistumistieikkuna	-7.000		
Saukkotie / tekninen lautakunta - leikkialueen kunnostus	-10.000		
Tekninen toimi / tekninen lautakunta - sähköinen rakennuslupajärjestelmä, integroinnit	-15.000		
Koulu / tekninen lautakunta - liikuntasalin saneeraus	-180.000 +26.000		
Varikko / tekninen lautakunta - ruohonleikkuri	-14.000		
Saliininkoti / tekninen lautakunta - pääulko-oven uusiminen	-12.000		
Saliininkoti / tekninen lautakunta - vesikaton puhdistus ja huoltomaalaus	-20.000		
Kaavoitus / kunnanhallitus - asuinalueiden kaavoitus	-60.000		
Pesäpallokenttä / Vapaa-aikalautakunta - lyöntipaikan ehostaminen	-10.000		
Kuntosali / Vapaa-aikalautakunta - laitehankinnat	-13.500		
Kirjasto / Vapaa-aikalautakunta - keittiön nykyaikaistaminen	-3.500		
Paarmanninvuori / Vapaa-aikalautakunta - pururadan alueen kuntoilumahdollisuuksien monipuolistaminen		-10.000	
Myrkyn vuokratilat / kunnanhallitus - asuntojen rakentaminen	-600.000		
Koulu / tekninen lautakunta - opetusluokkien saneeraus		-40.000	-40.000
Asuinalueet / tekninen lautakunta - kunnallistekniikka		-100.000	-100.000
Yhteensä:	-1.114.745	-270.000	-260.000

3.7 Meno / tuloyhdistelmä

Menot					
	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintamenot					
Henkilöstökulut	1 978 758	1 944 224	1 973 662	2 025 578	2 044 114
Palvelujen ostot	1 684 406	1 698 799	1 733 098	1 733 098	1 733 098
Aineet, tarvikkeet ym.	535 162	467 025	478 850	478 850	478 850
Avustukset	164 698	251 500	220 300	220 300	220 300
Muut kulut	149 167	118 545	132 445	132 445	132 445
	4 512 191	4 480 093	4 538 355	4 590 271	4 608 807
Rahoituskulut	34 431	43 013	8 013	8 013	8 013
Poistot	333 045	237 337	348 413	363 413	363 413
Arvonalentumiset					
Satunnaiset kulut					
	4 879 667	4 760 443	4 894 781	4 961 697	4 980 233
Tilikauden tulos/ylijäämä	152 710	79 680			
Yhteensä	5 032 377	4 840 123	4 894 781	4 961 697	4 980 233

Tulot					
	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatulot					
Myyntitulot	451 038	475 392	461 912	461 912	461 912
Maksutulot	49 979	32 000	27 700	27 700	27 700
Tuet ja avustukset	139 346	27 400	10 300	10 300	10 300
Vuokratulot	711 690	675 785	408 600	458 600	458 600
Muut tulot	79 408	10 900	9 400	9 400	9 400
	1 431 461	1 221 477	917 912	967 912	967 912
Verotulot	2 595 549	2 470 000	2 716 000	2 716 000	2 716 000
Valtionosuudet	978 430	1 140 633	1 095 500	1 095 500	1 095 500
Rahoitustulot	13 628	8 013	8 013	8 013	8 013
Satunnaiset tuotot	13 309				
	5 032 377	4 840 123	4 737 425	4 787 425	4 787 425
Tilikauden tulos/alijäämä			157 356	174 272	192 808
Yhteensä	5 032 377	4 840 123	4 894 781	4 961 697	4 980 233

3.8 Investoinnit ja rahoitus

Menot					
	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Investointimenot	376 726,02	671 000	1 245 000	270 000	260 000
Satunnaiset erät	13 309,09				
Antolainasaamisten lisäys					
Pitkäaikaisten lainojen väh.	144 290,00	116 890	86 890	86 890	86 890
Lyhytaikaisten lainojen väh.					
	534 325,11	787 890	1 331 890	356 890	346 890
Vaikutus maksuvalmiuteen		129 127		132 251	123 715
Yhteensä	534 325,11	917 017	1 331 890	489 141	470 605

Tulot					
	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Vuosikate	472 445,95	317 017	191 057	189 141	170 605
Tulorah.korjauserät	-678,84				
Investointitulot	850,00				
Rahoitusos. investointeihin			130 255		
Antolainojen vähennys					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		600 000	600 000	300 000	300 000
Lyhytaikaisten lainojen lisäys					
	472 617,11	917 017	921 312	489 141	470 605
Vaikutus maksuvalmiuteen	61 708,00		410 578		
Yhteensä	534 325,11	917 017	1 331 890	489 141	470 605

3.9 Lainamäärän kehitys

Vuosi	Milj. euroa	eur/as
2000	0,8	480
2001	0,7	411
2002	0,6	351
2003	1,3	763
2004	1,7	1030
2005	2,2	1339
2006	2,4	1500
2007	2,1	1311
2008	1,8	1114
2009	1,9	1265
2010	1,6	1047
2011	1,2	822
2012	1,4	971
2013	2,2	1512
2014	2,3	1605
2015	2,5	1832
2016	2,3	1624
2017	2	1482
2018	1,7	1279
2019	1,9	1417
2020	2	1632
2021	1,7	1632
2022	1,4	1416
2023	1,2	1250
2024	1,05	1166
2025*	1,4	1196
2026*	2,0	1740

Lainan määrän kehitys vuosina 2000-2026; kokonaislaina 1000 euroa ja euroa/asukas

